

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський державний аграрний університет
Освітня програма	38750 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Одеський державний аграрний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	38750
Назва ОП	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Піщан Станіслав Григорович, Різник Анастасія Олександрівна, Васильєва Юлія Олександрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	01.02.2022 р. – 03.02.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Vidomosti-pro-samootsinyuvannya-ONP-TVPPT.pdf
Програма візиту експертної групи	https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/Progorama-vizytu-TVPPT.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

При акредитації освітньої програми у Одеському державному аграрному університеті була досить відчутною атмосфера орієнтування на покращення освітнього процесу, розуміння необхідності контролю якості змісту і процесів освіти. А також розуміння - як це робити. Бо самі учасники освітнього процесу: і викладачі, і здобувачі освіти, і роботодавці, і адміністрація докладають зусиль і вже отримують результати. Вірогідно, цей момент відчуття реального покращення як відповіді на власні зусилля і створює атмосферу. Ті недоліки, які виявили експерти, можна охарактеризувати як виявлення перешкод до покращення чи виявлення проблем в нюансах. Університет взагалі з наявною матеріально-технічною базою, орієнтуванням на міжнародну співпрацю і із здійсненими реальними кроками в цьому напрямку, студентоцентрованістю і науково-педагогічним колективом, що працює на освітній програмі, спроможні надалі дотримуватися мейнстріму постійного покращення. Експерти побачили результати докладених зусиль щодо виправлення недоліків, виявлених при попередній акредитації за критерієм 2. А саме, розширений спектр вибіркових дисциплін за рахунок компонент загальноуніверситетського блоку; проаналізований досвід аналогічних вітчизняних ОНП; назви дисциплін «Іноземна мова» та «Філософія» скориговані у відповідності до третього (освітньо-наукового) рівня і наповненість цих дисциплін відповідає рівню освіти; частково оновлений зміст освітніх компонент професійного спрямування за рахунок тем, пов'язаних з ДНК-технологіями, непереарваріованим протейном в рубці худоби тощо; переглянутий навчальний план і розподіл часу на користь самостійної роботи здобувачів. Але деякі моменти вирішені не повністю: відсутній чітко прописаний ПРН, який формується педагогічною практикою, але по суті за рахунок викладання відповідної дисципліни та проходження педагогічної практики, такий ПРН формується у здобувачів освіти; зустрічаються елементи дублювання матеріалу попередніх рівнів освіти. Зауваження Державної служби якості освіти України враховані і внесені зміни у діяльність Університету. На період акредитації експертною групою відповідність змісту освіти та освітньої діяльності за ОНП за всіма критеріями була визначена як така, що здебільше відповідає вимогам з недоліками, які не є суттєвими.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

В університеті наявна широка внутрішня нормативна база. Розроблена і функціонує нормативно-правова база щодо правил академічної доброчесності. Процедура конкурсного добору науково-педагогічних працівників прозора і публічна. Розроблена внутрішня нормативна база щодо удосконалення ОНП та функціонування системи внутрішнього забезпечення якості. Відбуваються реальні процеси удосконалення, до яких залучені здобувачі, роботодавці, академічна спільнота. Функціонує Рада роботодавців. Зауваження та рекомендації беруться до уваги, проведена значна робота по врахуванню зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій. ОНП орієнтована на «інтегрованість у світовий науково-освітній простір». Програма Європейського Союзу ЕРАЗМУС+ у сфері вищої освіти реалізується в Університеті і відкриває можливості здобувачам проявити себе в рамках академічної мобільності. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності. Заявлені ПРН забезпечують вимоги НРК. ПРН дослідницького спрямування широко представлені у ОНП. Встановлена повна відповідність обсягу ОНП та окремих компонентів вимогам законодавства. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок та навичок науковця. Матеріально-технічні ресурси, в тому числі лабораторна база, а також науковий супровід здобувачів освіти дозволяють досягти визначених цілей та ПРН. Напрямок досліджень наукових керівників корелює з науковою діяльністю здобувачів вищої освіти. Здобувачі третього рівня вищої освіти за ОНП мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію з орієнтацією на їх наукові інтереси, в тому числі і за рахунок варіативної складової ОНП. Учасники освітнього процесу мають можливість отримати кваліфіковану психологічну підтримку чи допомогу.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Відсутність чіткого акценту у змісті ОК на заявлену унікальність ОНП (глобальне потепління). Ускладнений аналіз результатів опитувань. В освітній програмі не прописаний, попри фактичну наявність, чіткий програмний результат, який був би релевантний проходженню педагогічної практики. ОК спеціальних фахових знань (ОП1-ОП3) представлені не конкретно. Жорстка двоблокова система обрання вибіркових дисциплін звужує свободу вибору здобувачів освіти і унеможлиблює більш широке використання досить якісного університетського каталогу. Часткове дублювання змісту вибіркових дисциплін професійного блоку зі змістом стандартів спеціальності I і II рівнів та обов'язковими дисциплінами. Неповне наповнення дисциплін у системі Moodle. Нечітко прописаний механізм визначення конкретного бала за питання конкурсного білету при вступі. Програма вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності містить посилання на вимоги застарілих нормативних документів. Деталізації процедур і правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, не представлено в достатньому обсязі. Практичне застосування нормативних документів недостатньо чітке. Нормативні документи недостатньо узгоджені щодо проектних, переривчасте функціонування проектних груп. Відсутній автоматичний аналіз анкет респондентів за певними ОП (змішані результати аналізу). Однак, залучення здобувачів до міжнародних програм академічної мобільності знаходиться на початковому етапі реалізації. Рекомендації: 1. Деталізувати методику оцінювання здобувачів освіти за освітніми компонентами та при вступі. 2. Оновити робочі програми з урахуванням висвітлення новітньої інформації без використання загальних виразів «актуальні питання..», «наукові основи», а конкретно. 3. Переглянути систему вибіркових дисциплін в бік

розширення свободи вибору здобувачів освіти: зняти обмеження на кількість дисциплін з університетського та професійного блоків. 4. Оптимізувати наповненість системи Moodle. 5. Прописати відповідні компетенції і ПРН для педагогічної практики. 6. Детально прописати процедур і правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності; посилити роль гаранта в цих процедурах. 7. Посилити увагу до підвищення педагогічної майстерності викладачів. 8. Розробити Положення про апеляцію щодо результатів оцінювання здобувачів вищої освіти та вжити заходів щодо ознайомлення здобувачів з механізмом його дії. 9. Посилити роботу по створенню умов щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами. 10. Внести зміни у систему визначення рейтингу, відійти від 1548 балів, бо це формує непорозуміння. 11. Розробити положення щодо функціонування проектної групи. 12. Здійснювати оприлюднення пропозицій, що надходили до проєктів ОНП, та рішення відповідних органів щодо їх прийняття чи відхилення 13. Проводити опитування здобувачів різних освітніх програм окремо.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Університет має задокументовану місію та стратегію розвитку у документі «Стратегічний план розвитку Одеського державного аграрного університету на 2019-2024 роки» <http://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/Strategichnyj-plan-rozvytku-ODAU-na-2019-2024-roky.pdf>). Формулювання місії, яке наведено на 11 сторінці, і її подальша деталізація «це буде проявлятися у...» вказують на соціальну відповідальність та націленість на іноваційність в освітянській діяльності, але не містить чітко заявленої професійної спрямованості (стор.14). При спілкуванні на зустрічі 1 ректор університету пан Михайло Брошков відмітив, що дійсно, за місію діяльності закладу визначено орієнтування на найновітніші аспекти науки і практики в агронапрямку, на що буде зроблений акцент у наступній редакції документу. Формулювання мети в ОНП та у відомостях СО (самооцінювання) різняться, але змістовно збігаються. Однак, в меті ОНП прямо не відображено орієнтування на «критичний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей», як того вимагає 8 рівень НРК. (У ОНП невірно вказаний рівень EQF-LLL, треба – 8 рівень, а вказано 7). Проте, змістове наповнення та реалізація програми підтверджує зазначене спрямування. Не знайшли чіткого відображення в формулюванні мети такі напрями місії діяльності Університету як «формування цілісної, гармонійної, національно-свідомої особистості з високими духовними цінностями», однак при спілкуванні (зустріч 1) пані Олена Коваленко (проректор з науково-педагогічної та виховної роботи) озвучила переконливі факти патріотичного виховання та високої уваги до формування особистісних якостей здобувачів освіти. Не зовсім доречною видається частина формулювання мети ОНП, заявлена як «...захист дисертаційної роботи у спеціалізованій вченій раді...», бо, скоріше, це процедурний елемент, а не мета освітньої діяльності закладу за ОНП. У профілі освітньої програми основний фокус поданий не зовсім коректно, до того ж, заявлений поділ фокусу на загальний і спеціальний є незрозумілим через наявність вузькофахових питань і в першому і в другому. Унікальність ОНП визначена як спрямованість на вирішення професійних питань з урахуванням «глобального потепління», що не знайшло прямого підтвердження під час аналізу змісту освітніх компонент та тематик наукових досліджень аспірантів (з 13 тем лише 3 пов'язані з південним регіоном чи степовою зоною, але не з питаннями адаптації до змін клімату).

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

При розгляді доступних матеріалів сайту Університету та при аналізі матеріалів СО щодо впливу пропозицій стейкхолдерів саме на формування цілей та програмних результатів навчання було встановлено, що роботодавці (рада роботодавців <https://osau.edu.ua/pro-universitytet/fakultety/navchalno-naukovyj-institut-biotehnologij-ta-akvakultury/rada-robotodavtsiv-za-spetsialnistyu-204-tvppt/>) та здобувачі освіти (<https://osau.edu.ua/pro-universitytet/naukova-robota/aspirantura/tehnologiya-vyrobnytstva-i-pererobky-produktsiyi-tvarynnytstva/onp-tretogo-osvitno-naukovogo-rivnya-phd-zi-spetsialnosti-204-tvppt/obgovorennya-onp/>) або підтримували, або не вносили зауважень щодо цього. Однак при спілкуванні із роботодавцями (зустріч 3) пан Андрій Маслюк вказав, що він є обізнаним щодо мети, компетентностей та ПРН і підтримує. Згадка про програмні результати навчання наявна у відгуку пані Ведмеденко, завідувачої кафедри технології виробництва продукції тваринництва ХДАЕУ, яка відмічає, що програмні результати забезпечують спроможність здобувачів освіти проводити самостійні і оригінальні дослідження (документ системи в розділі «загальні відомості»). Відгуки роботодавців представників академічної

спільноти є загалом схвальними щодо програми в цілому, але конкретики щодо мети та програмних результатів навчання не містять (окрім наведеної фрази пані Ведмеденко). Однак, як прикрість треба відмітити, що всі три додані відгуки роботодавців не містять дат, що ускладнює аналіз. Оскільки рівень доктора філософії передбачає підготовку майбутнього НПП, то Університет також є вірогідним роботодавцем, а саме працівники Університету розробляли і затверджували ОНП, тому потреби стейкхолдерів можна вважати певним чином врахованими. Однак, необхідно відмітити, що ОНП не містить специфічного ПРН, який би формулював вимоги щодо педагогічної компетенції, що є не зовсім логічним і потребує доопрацювання. Результати опитування здобувачів освіти що до якості освітнього процесу (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Rezultaty-opytuvannya-zdobuvachiv-vyshhoyi-osvity.pdf>) наведені змішано за 4 рівнями освіти та 9 спеціальностями, тому не є інформативними і ускладнюють врахування результатів опитувань для удосконалення освітніх програм чи освітньої діяльності. Форма аналізу результатів опитування викладачів (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Rezultaty-opytuvannya-dlya-vykladatskogo-skladu-shhodo-yakosti-osvitnoyi-programy.pdf>) мають ті ж недоліки. Щодо цього методист сектору забезпечення якості освіти пані Ольга Костюхіна пояснила (резервна зустріч), що окрім наведених на сайті результатів, сектор вручну позначає анкети здобувачів певних освітніх програм і Google – форма додатково аналізує вже нову вибірку. Результати аналізу вже цієї вибірки надаються гаранту і кафедрам. Анкети для випускників і вступників є ідентичними, що незрозуміло. (<https://osau.edu.ua/pro-universytet/pratsivnykam/rezultaty-monitorynguyakosti-osvity/>).

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі освітньої програми враховують таку важливу сучасну бажану тенденцію як «інтегрованість у світовий науково-освітній простір», програмні результати навчання більшою мірою спрямовані на якісну підготовку такого науковця. Так ПРН 1-6,8-13 (12 з 18) мають дослідницьке орієнтування. Вони достатньо якісно формуються змістом відповідних освітніх компонент, що можна вважати врахуванням сучасного запиту на наукоємність. Заявлений у ЗСО орієнтир на формування «кадрів із розроблення новітніх методів і способів підвищення продуктивності тварин в умовах впровадження матеріало- і енергоощадних технологій з метою отримання сировини підвищеної харчової цінності в умовах глобального потепління» частково відображений у ПРН 7,14,16,17,18, але не знайшов свого достатнього розкриття у змісті відповідних освітніх компонент. Врахування галузевого і регіонального контексту наявне природним чином через співпрацю з підприємствами регіону, але у ЗСО як підтвердження зазначеного наводяться приклади змін у вибіркового блоці ОНП, що не може бути цілком враховано як доказ через вірогідність необрання здобувачем освіти певної компоненти. У відомостях ЗСО не надано прикладів аналізу тенденцій та контексту при розробці та удосконаленні мети та ПРН ОНП. Наведена інформація про врахування досвіду НУБіП в частині формування програмних результатів навчання; Херсонського ДАЕУ, Полтавського ДАУ та Сумського НАУ та міжнародних програм Університет аграрн. наук і ветер. медицини (м. Яси, Румунія) в частині формування переліку дисциплін, що опосередковано можна вважати впливом на ПРН. У ОНП відсутній ПРН педагогічного спрямування, хоча досвід інших вітчизняних закладів вищої освіти підтверджує його доцільність. Одночасно, на формування педагогічних навичок орієнтовані компоненти ОЗ 04 «Інноваційні технології в педагогіці вищої школи» та ПП 01 «Педагогічна практика». Відсутність зазначеного ПРН можна вважати певним недоліком ОНП як оформленого документу в відповідному розділі, однак ОНП формує педагогікоорієнтовні компетенції і результати навчання, які залишаються не сформульованими. На насиченості і інформативності компонентів педагогічного спрямування наголошувала здобувачка пані Маргарита Горкава (зустріч 2).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На час проведення акредитаційної експертизи відповідний стандарт освіти відсутній, тому програмні результати навчання ОНП мають відповідати вимогам чинної редакції НРК України 8 рівня (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF#Text>). В ОНП широко представлені та змістовно наповнені уміння і навички 8 рівня НРК, особливо стосовно «започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності; критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей», це ПРН 1-6 і 12-18. Забезпечено вивчення іноземної мови (ПРН 1), формується розуміння академічної та професійної доброчесності (ПРН 13). Стосовно формування «концептуальних та методологічних знань в галузі чи на межі галузей знань або професійної діяльності», які мають відображення в ПРН 16-18, необхідно зазначити, що попри їх наявність у ОНП, зміст ОК (ОП1-ОП3), що їх забезпечують, розкритий неповно. А саме: сформульований у ОК загальними фразами «актуальні питання», «наукові засади» тощо, зустрічається дублювання матеріалу з попередніми рівнями. Однак, аналізуючи питання саме цього підкритерію, треба вказати, що заявлені у ОНП ПРН відповідають визначеним вимогам рівня вищої освіти. Зміст освітніх компонентів та їх здатність сформувати ПРН аналізується у іншому критерію.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Наявна внутрішня нормативна база, за змістом і формами реалізації ОНП здебільше відповідає вимогам. Підтверджена орієнтація програми на «інтегрованість у світовий науково-освітній простір». Заявлені ПРН забезпечують вимоги НРК. ПРН дослідницького спрямування широко представлені у ОНП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Недостатньо повна кореляція формулювань мети із змістом 8 рівня НРК, частково висвітлений зв'язок з місією Університету, «розмитий» фокус ОНП, відсутність чіткого акценту у змісті ОК на заявлену унікальність ОНП (глобальне потепління). Ускладнений аналіз результатів опитувань. ЕГ рекомендує: в меті ОНП наголосити на орієнтуванні на «критичний аналізі та синтез комплексних ідей» (особливість 8 рівня НРК) та соціальну відповідальність (що підкреслюється в місії Університету). Фокус програми прописати згідно з науковими напрямками. Унікальність ОНП або підтвердити змістом освітніх компонентів та наукової складової (що наразі відсутнє), або не наголошувати на унікальності. Рекомендуємо проводити опитування здобувачів різних освітніх програм окремо.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОНП загалом відповідає вимогам за підкритеріями 1.1. -1.4. Виявлені недоліки більше стосуються надання інформації та оформлення і не є суттєвими. Вважаємо що ОНП в контексті критерію 1 загалом відповідає вимогам, але мають місце недоліки, які не є суттєвими і не мають критичного впливу на якість послуги.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідають вимогам законодавства щодо навчального навантаження для третього рівня вищої освіти. Відповідного затвердженого стандарту освіти на сьогодні немає. Заявлений обсяг освітньої складової ОНП - 47 кредитів ЄКТС, що відповідає нормативним вимогам. ОНП за структурою відповідає чотирьом складовим компетентностей, зазначених у Пункті 27 чинного Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%Do%BF#Text>). Так : «Глибинні знання зі спеціальності» представлені освітніми компонентами ОП1 «Актуальні проблеми технології виробництва і переробки продукції тваринництва», ОП2 «Наукові основи годівлі сільськогосподарських тварин» та ОП3 «Управління селекційними процесами в тваринництві» загальним обсягом 12 кредитів, що є мінімально достатнім. Формування «філософських» компетентностей здобувачів освіти забезпечується через викладання ОЗ2 «Філософія науки» обсягом 4 кредити, що також відповідає рекомендаціям. «Універсальні навички дослідника» формуються ОЗ3, ОЗ4, ОЗ5, що разом складають 9 кредитів, що є абсолютно прийнятним. «Мовні» компетентності формуються ОКО1 «Іноземна мова в науково-освітній діяльності» (8 кредитів) та наскрізно при засвоєнні інших освітніх компонентів. Навчальний план має технічні помилки: непозначена практика в графіку, математичні помилки у 7 стовпчику.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст освітньої програми має досить чітку структуру. ОК надаються здобувачам в послідовності, яка складає логічну систему. Структурно-логічна схема ОНП представлена у зрозумілому форматі. Однак включення в схему вибіркового дисциплін з наведенням зв'язків не зовсім зрозуміло, оскільки ставить під сумнів ідею вибіркового. Заявлене

формування ПРН освітніми компонентами було переважно коректно представлено в звіті СО таблиця 3, та в робочих програмах. Однак не зовсім зрозуміло як ОПО1 «Актуальні проблеми ТВППТ» формує ПРН 6 (Здійснювати оцінку та забезпечувати високу якість наукових досліджень) та ПРН 12(аналізувати результати досліджень та робити оцінку ефективності наукових досліджень), які були б більш логічним в ОЗО5 «Методика і організація дис. досл.», де він не заявлений. ОП 02 вказує на формування ПРН 9 та 12, що також, на наш погляд, не є оптимальним. Компоненті ППО1 «Педагогічна практика», згідно таблиці відповідності, формує майже всі ПРН дослідницького спрямування. Це недоцільно і некоректно, враховуючи, що практика педагогічна. Наведена інформація робочих програм за ОЗО1-ОЗО5 подана в достатньому обсязі і є коректною. Зміст робочих програм компонент ОП1 «Актуальні проблеми ТВППТ», ОП2 «Наукові основи годівлі с.-г. тварин» та ОП3 «Управління селекційними процесами в твар-ві» в змістовій частині не містять у достатньому обсязі конкретики, а використовують універсальні визначення «актуальні» у ОПО1, «наукові основи» у ОП2, «на науковій основі» у ОП3. У робочій програмі ОПО1 на стор.14 розділ 5.4. наведені такі питання самостійної роботи «Наукові засади технології виробництва продукції вівчарства на наукових засадах», і аналогічні теми з 7 по 13. Інші містять «наукові засади» один раз. Перегляд наповненості дисциплін в Moodle не зміг в повній мірі підкреслити відмінність деяких тем від нормативного змісту попередніх рівнів освіти. У ОК «Наукові основи годівлі с.-г. тварин» наведені тематики, які дублюють наповненість попередніх рівнів освіти, наприклад «Тема 3. Оцінка енергетичної поживності кормів Обмін енергії в організмі тварин. Визначення енергетичної поживності корму за обмінною енергією». Аналогічна компонента «Ефективна годівля с.-г. тварин», яка читалась в межах ОНП попередньої редакції в форматі для дистанційного навчання на момент акредитації наповнена лише трьома лекціями. При спілкуванні у фокус групах автори курсів вказували на конкретні теми, яким приділялась увага. Пан Різничук (ОПО2, зустр. 5) відмітив теми органічної годівлі тварин і застосування нерозщеплюваного в рубці протеїну; пан Сусол (ОПО1 та ОПО3, рез. зустр.) відмітив теми ДНК-технологій і сексованої сперми; пані Кірович наголосила на питаннях використання тунельних охолоджувачів та ультразвуку (ОПО1, рез. зустр.). Студенти підтвердили, що такі теми були розглянуті, М.Горкава (зустр. 2) як приклад цікавої теми на заняттях навела тему сексованої сперми. Рекомендації експертів попередньої акредитації щодо змісту освітніх компонентів враховані частково.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП відповідає предметній області заявленої спеціальності 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», що підтверджується переліком компетентностей (ФК5-8,10,13); програмних результатів навчання (ПРН 6,7,11,14-18) та тематичним змістом певних обов'язкових компонент ОП1-ОП3. Об'єкти вивчення та теоретичний зміст предметної області, заявлені в профілі ОНП, також однозначно вказують на відповідність заявленій спеціальності.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Варіативна складова ОНП складає 25.5%. Вибіркові дисципліни загальноуніверситетського блоку III рівня освіти містять наступні актуальні компоненти: «Реєстрація та охорона прав інтелектуальної власності», «Наукові публікації та науково-метричні бази даних», «Сучасні інформаційні технології у науковій діяльності», «Грантові системи підтримки наукових досліджень та академічних обмінів», «Педагогічна риторика», «Професійна етика викладача», «Комунікації в науковому середовищі» та інші (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/Universytetskyj-katalog.pdf>). Здобувачі освіти повинні обрати з вищезазначених одну. Одночасно обрати декілька компонент з блоку здобувачі не можуть. Це звучує вільно вибору. Необрання певних дисциплін з вищезазначених, наприклад «комунікації в науковому середовищі» звучує формування дескриптора НРК 8 рівня « вільне спілкування з питань, що стосуються сфери наукових та експертних знань, з колегами, широкою науковою спільнотою, суспільством у цілому». Певні з перелічених компонентів формують ПРН4 (Проводити підготовку та публікувати наукові статі ...), ПРН11 (Використовувати інформаційні технології ...). Але вони представлені у вибіркового блоці, та ще і з опцією вибору – 1 з 10. До того ж виникає ситуація, коли зміст вищезазначених компонент дублює зміст обов'язкових (ОЗ4, ОЗ5). Наведений на сайті каталог вибірових дисциплін професійного спрямування містить 7 дисциплін (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/vybirkovyi-dystsypliny-1.pdf>), силабуси дисциплін загального і професійного блоку надані змішано (<https://goo.su/bLoJ>), що значно ускладнює процедуру вибору для аспіранта. Наявне часткове дублювання змісту вибірових дисциплін і професійного блоку, наприклад ОП 02 «Наукові основи годівлі сільськогосподарських тварин» (ще не представлена в Moodle), а дисципліна попередник «Ефективна годівля с.-г. тварин» містить матеріал попередніх рівнів освіти і частково дублює матеріал вибіркової дисципліни «Інноваційні технології виробництва і заготівлі кормів» (наявні в Moodle (дві лекції), але в каталозі дисципліна відсутня). Заявлена в каталозі вибіркового компонента «Наукові основи виробництва та використання кормових сумішей» відсутня в Moodle. В силабусах вибірових дисциплін зустрічаються теми, які більше відповідають обов'язковому змісту освіти попередніх рівнів, як то «Генетичні основи селекції великої рогатої худоби», «Управління селекційними процесами у птахівництві», «Організація та управління основним стадом в сухостійний та перехідний періоди» тощо. Процедури, описані в «Положенні про організацію вибору навчальних дисциплін варіативної складової навчальних планів» (<https://goo.su/bfJj>) п.4.9.1., вказують на можливість наявності у освітній траєкторії двох дисциплін загальним обсягом 6 кредитів, що є невідповідним (по факту з дисципліни по 3 кредити). Положення потребує корекції.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Навчальний план за ОНП передбачає 298 годин навчальної практичної підготовки (практичні заняття), практична підготовка дослідника реалізується через складання звітів, публікацій та роботи на базах проведення досліджень та в лабораторіях. Здобуті під час теоретичного навчання компетентності закріплюються в умовах виробництва під час проведення науково-господарського експерименту, що забезпечує формування у аспірантів здатність аналізувати й структурувати проблеми виробництва і переробки продукції тваринництва, забезпечувати їх вирішення. Наукові установи партнери Університету -ІТСП «Асканія-Нова», ІС та АПВ НААН України, Інституту розведення і генетики тварин ім. М. В. Зубця НАА тощо. ОНП та навчальний план передбачають проходження практичної підготовки в обсязі 2 кредити. На графіку навчального процесу не знайдено позначеної практики, але є непояснені позначення. Це враховано за технічну помилку, бо здобувачі освіти пані Мамедова В. та пані Горкава М. підтвердили проходження педагогічної практики (зустріч 2). Педагогічну практику виділено як освітній компонент і відображено в матрицях відповідності ОНП та в структурно-логічній схемі освітнього процесу. В профілі ОНП помилково вказано, що 60 годин це 4 кредити. Однак зазначені компетентності, що формуються, та, особливо, програмні результати навчання, які заявлені на педагогічну практику, не є релевантними до мети і змісту практики. Так, мета вірно вказана як «набуття навичок здійснення навчально-виховного процесу у закладі вищої освіти та вмінь викладацької діяльності», а вказані ПРН 9,10,12,13 стосуються дослідницького напрямку (наприклад ПРН12. Аналізувати результати досліджень та робити оцінку ефективності наукових досліджень.). Згідно з самою програмою практики (таблиця додатку 1, розділ 5) та під час інтерв'ювання аспірантів у фокус-групі, підтверджено, що компонента формує необхідні загальні, фахові компетентності та ПРН, які необхідні для подальшої професійно-педагогічної діяльності. Так здобувачі освіти зазначили, що вони готували і проводили лекційне і практичні заняття, але їм би хотілося збільшити обсяг такої практики (пані Мамедова В. зустріч 2). Організація та методичне забезпечення практики здійснюється на достатньому рівні. Здобувачі освіти проходять теоретичну підготовку, втілюють пасивну (12 годин) і активну (8 годин) форми практичної підготовки.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

У представленій ОНП здійснюється формування у здобувачів соціальних навичок (soft skills), що входить до сфери ЗК 2,3,9 . Релевантний ПРН не встановлений. Однак, форми викладання і контролю, як то робота в команді, захист рефератів, - орієнтовані на формування не лише професійних чи дослідницьких якостей, а й соціальних навичок взаємодії у професійному, науковому, академічному середовищі. Підсилює формування soft skills тематика ОЗ 04 «Інноваційні технології в педагогіці вищої школи», наприклад тема 3, де висвітлюється питання «антиінноваційні бар'єри (зовнішні, внутрішні) у професійній діяльності педагога та способи їх подолання» та інші. Наукова складова ОНП забезпечує здобуття соціальних навичок шляхом досвіду презентацій результатів досліджень, звітів, обговорень результатів наукової діяльності аспірантів. Наукову активність аспірантів можна побачити на сайті (<https://osau.edu.ua/pro-universytet/naukova-robota/aspirantura/tehnologiya-vyrobnytstva-i-pererobky-produktsiyi-tvarynnytstva/onp-tretogo-osvitno-naukovogo-rivnya-phd-zi-spetsialnosti-204-tvppt/aspiranty/>). В навчальному плані передбачені атестації, коли здобувачі освіти удосконалюють свої комунікативні навички. При проходженні педагогічної практики здобувачі освіти отримують практичний досвід організація активних форм навчання (круглий стіл; зустріч з фахівцями, обговорення актуальних проблем курсу тощо), що формує м'які навички. Попри не прописану прицільну увагу до формування soft skills (відсутність конкретного ПРН) при спілкуванні зі здобувачами освіти ЕГ переконала, що студенти комунікабельні, відкриті, ініціативні, зацікавлені у науковій діяльності. Позитивний досвід спілкування з аспірантами відмітила завідуюча багатопрофільною лабораторією ветеринарної медицини пані Інна Жунько (зустріч 6 та огляд матеріально-технічної бази). Вона відмітила цілеспрямованість та доброзичливість аспірантів, їх комунікативні навички. Всі аспіранти є членами Ради молодих вчених (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Sklad-rady-molodyh-vchenyh.pdf>), де можуть удосконалювати свої компетенції soft skills.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт на даний час в Україні відсутній, професії не відносяться до регульованих, професійна кваліфікація здобувачам освіти не присвоюється.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Представлений в матеріалах ЗСО навчальний план є достатньо коректним, але присутні незначні технічні помилки. У навчальному плані вказана освітня складова 47 кредитів, наукова 196 , в сумі -243 кредити ЄКТС. Така ж ситуація і

при розрахунку годин: $1410 + 5880 = 7290$. Треба 240 кредитів чи 7200 годин. Графік освітнього процесу містить незрозумілі невідповідні позначення. Педагогічна практика в графіку не відмічена. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства і гармонійно поєднує різні види робіт здобувачів освіти. Достатність обсягу аудиторної та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти за освітніми компонентами було підтверджено під час інтерв'ювання фокус-групи здобувачів вищої освіти, які не виказували невдоволення з цих питань. Розподіл годин аудиторного (лекційного та лабораторно-практичного) навантаження та самостійної роботи відповідає рекомендаціям: повинно бути не меншим, ніж 25% від загального освітнього навантаження, визначеного для певної дисципліни. На освітній програмі цей показник в середньому складає 36,7%, і за розподілом часу на жодній компоненті не виходить за межі рекомендації. Таким чином, обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонент (у кредитах ЄКТС) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, і у цілому є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

За ОНП на даний момент не здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності. Повна відповідність обсягу ОНП та окремих компонентів вимогам законодавства. Посилання ОК на компетентності та ПРН мають повне співпадіння в матриці відповідності та робочих програмах. Наведена інформація робочих програм за ОЗ1-ОЗ5 подана в достатньому обсязі і є коректною. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок. Обсяг варіативної складової за обсягом відповідає вимогам.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

В освітній програмі не прописаний чіткий програмний результат, який був би релевантний проходженню педагогічної практики. Посилання в матриці відповідності педагогічної практики на ПРН не розкривають суті. Технічні помилки у навчальному плані. ОК спеціальних фахових знань (ОП1-ОП3) представлені не конкретно. Двоблокова система обрання вибіркової дисципліни звужує свободу вибору здобувачів освіти і унеможливує більш широке використання досить якісного університетського каталогу. Змістове наповнення компонентів професійного блоку має недоліки, складний процес обрання вибіркової дисципліни через «перемішані» силабуси. Часткове дублювання змісту вибіркової дисципліни професійного блоку зі змістом стандартів спеціальності I і II рівнів та обов'язковими дисциплінами. Неповне наповнення дисциплін у системі Moodle. Пропозиції: Переглянути систему вибіркової дисципліни в бік розширення свободи вибору здобувачів освіти: зняти обмеження на кількість дисциплін з університетського та професійного блоків. Оновити положення відповідно до чинних вимог. Оптимізувати наповненість системи Moodle. Прописати відповідні компетенції і ПРН для педагогічної практики. Відкоригувати навчальний план.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Повна відповідність вимогам встановлена за підкритерієм 2.3 (відповідність спеціальності), висока - за підкритерієм 2.6. Загалом ОНП та освітня діяльність відповідають вимогам за підкритеріями 2.1., 2.4., 2.5 і 2.8. Часткова невідповідність встановлена за підкритерієм 2.2. Наповнення освітніх компонентів обов'язкової частини професійного блоку (ОП01 – ОП03) та деяких фахових вибіркової виглядає дещо формальним і містить недостатньо конкретики, але під час спілкування авторами курсів були зроблені акценти на сучасних напрямках, що дозволяє певною мірою вважати, що частково причина недоліків у неоптимальному оформленні матеріалів. Застосовуючи цілісний підхід в оцінюванні, вважаємо, що ОНП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії, які уточнені у «Додатку 7 до Правил прийому на навчання до Одеського державного аграрного університету (пункт 5 розділу V) Правила прийому на навчання до аспірантури в одеському державному аграрному університеті у 2021 році» <https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/pravyla-pryjomu-do-aspirantury.pdf> досить повні та зрозумілі, не містять дискримінаційних положень. У пункті 3.1 цього положення зазначається, що «...підготовка громадян України в аспірантурі ОДАУ здійснюється .... за кошти грантів, які отримав заклад вищої освіти на проведення наукових досліджень, за якими передбачається підготовка здобувачів ступеня доктора філософії...». Зазначене уточнення розширює базу фінансування. У документі «Положення про організацію та проведення вступних випробувань» (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/Pro-organizatsiyu-ta-provedennya-vstupnih-viprobuvan.pdf>) у п.2.17. Прописана можливість апеляції, що є позитивним моментом. У п.2.14. (стор. 6) зазначається, що при використанні 12-бальної та 200-бальної шкали застосовуються особливі умови підвищеного контролю голови приймальної комісії. В той же час при вступі в аспірантуру «Правила прийому до аспірантури в Одеському державному аграрному університеті в 2021 році» використовується 100-бальна шкала (п.7.6), і вищезазначений додаток 7 не містить роз'яснень (Правила та особливості вступу відображені у Додатку 7 до Правил прийому до ОДАУ в 2021 році (https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/7_Aspirantura.pdf)). У програмі вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності 204 (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/programa-vstupnogo-isytu-204-1.pdf>) описана 100 бальна шкала з частковим роз'ясненням щодо того, як нараховуються бали: за відповідями на три питання і наступним усередненням. Однак для оцінювання відповіді на конкретне питання наведений діапазон нарахування балів (розділ 5), який не надає чіткого алгоритму бальної оцінки. При спілкуванні на резервній зустрічі пані Наталія Кірович також не змогла пояснити по-бальний механізм визначення оцінки. Гарант при спілкуванні обговорював 100 бальну шкалу, вказав на механізм складання додаткового іспиту із фаху (приклад пані Горкавої М.) та подальші конкурсні випробування (резервна зустріч). Здобувачі при спілкуванні не вказували на складнощі чи дискримінаційні елементи при вступі до аспірантури.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Особливості ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» чітко враховані при формуванні вимог для участі у конкурсі через визначення конкурсних предметів та застосування наступних вагових коефіцієнтів: вступного іспиту зі спеціальності (ваговий коефіцієнт –0,4); вступного іспиту з іноземної мови (ваговий коефіцієнт –0,3); і ще значну кількість балів (до 30) абітурієнт може отримати за наукові фахові (публікації, патенти) та академічні (призери фахових олімпіад) досягнення. (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/pravyla-pryjomu-do-aspirantury.pdf>). Однак дії у теоретичному випадку перевищення абітурієнтом 100 балів не прописані. Відповідна програма вступного іспиту до аспірантури (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/programa-vstupnogo-isytu-204-1.pdf>) повністю відповідає особливостям ОНП, однак містить у розділі 2. «Вимоги до здібностей і підготовленості здобувачів» посилання на застарілі нормативні документи «... відповідно до Галузевих стандартів вищої освіти (ГСВОУ МОНУ) «Освітньо-кваліфікаційної характеристики» та «Освітньо-професійної програми» підготовки фахівців ступеня магістра за спеціальністю «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»...», що є некоректним, враховуючи наявні з квітня 2021 року затверджені стандарти освіти II рівня зі спеціальності 204. Розділ 3 цього ж документа також містить посилання на неактуальний документ, а саме на «Правил прийому до аспірантури (доктор філософії) ОДАУ в 2017 році».

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У положенні про порядок переведення, відрахування та поновлення здобувачів освіти (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/PRO-PORYADOK-PEREVEDENNYA-VIDRAHUVANNYA-TA-PONOVLENNYA-ZDOBUVACHIV-.pdf>) п.2.13. та п. 6.5. вказано, що «перезарахування здійснює декан». Іншої конкретики не наводиться. У «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу» (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/pro-poryadok-realizatsiyi-prava-na-akademichnu-mobilnist.pdf>) у розділі 5 пп.5.1-5.3. вказано на можливість визнання результатів навчання та перезарахування дисциплін, спираючись на програмні результати навчання, кількість кредитів та систему оцінювання. Деталізації не наведено. В Звіті СО надана некоректна інформація: так вказані у звіті СО нормативні документи не містять інформації щодо визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Це «Положенням про освітні програми в ОДАУ» https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/POLOZHENNYA-PRO-OSVITNI-PROGRAMY_NOVA-REDAKTSIYA_2021.pdf, «Положенням

про організацію освітнього процесу в ОДАУ (нова редакція)» (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/POLOZHENNYA-PRO-ORG.-OSV.-PROTSESU-NR.pdf>), «Положенням про організацію підготовки здобувачів вищої освіти на III освітньо-науковому рівні-доктор філософії в ОДАУ» (https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Polozhennya-pro-organizatsiyu-pidgotovky-aspirantiv-ODAU_Pravky.pdf), «Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності в ОДАУ (нова редакція)» (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/VSYAO-Polozhennya-ODA31.07-1.pdf>). Не має посилань на «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення здобувачів, а також надання їм академічної відпустки в ОДАУ», і в переліку (<https://osau.edu.ua/publiczna-informatsiya/polozhennya-odau/>) воно не було знайдено. Описування на конкретних прикладах випадків не наведено, бо таких не було. Описані у звіті СО (третій розділ четвертий блок) процедури не знайшло підтвердження у заявлених нормативних документах.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визначення результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній або інформальній освіті» (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/12/Polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-otrymanyh-u-neformalnij-ta-abo-informalnij-osviti.pdf>). Представлена методика по суті не є системою визнання результатів навчання, а є системою перевірки результатів навчання, отриманих в неформальній і інформальній освіті, бо рішення про «визнання» приймається на основі проведення «екзамену або заліку» (стор. 5). Не зрозуміла кореляція формування критеріїв оцінювання для цього контрольного заходу викладачами відповідної кафедри з вже визначеними критеріями оцінювання в межах викладання дисципліни, що пропонується до зарахування. У положенні прописана можливість апеляції з боку здобувача освіти, але не уточнено ані склад нової комісії, ані принципи роботи. У положенні йдеться про визнання результатів навчання та повторне зарахування всієї дисципліни, а наведений у звіті СО приклад здобувачки Горкавої М. про зарахування одного з модулів дисципліни «Статистичні методи обробки інформації в наукових дослідженнях», де один модуль «Методологічні засади організації статистичного дослідження», а інший «Статистичні методи аналізу закономірностей та тенденцій розвитку явищ і процесів». Для визнання результатів навчання був представлений сертифікат «Візуалізація даних», наданий керівником напрямку візуалізації та журналістики даних. Здобувачка пані Горкава при спілкуванні на зустрічі з вказала на свою ініціативу і звернення до викладачів з метою визнання результатів навчання одного з модулів. Було винесене позитивне рішення.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Задовільна внутрішня нормативна база з питань вступу до аспірантури, надана можливість визнання результатів навчання з іноземної мови іншими установами, задіяний механізм врахування попередньої наукової діяльності абітурієнтів, прописана апеляція. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми. Наявне положення, що регулює правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Наявна певна неузгодженості документів внутрішньої нормативної бази з питань вступу, нечітко прописаний механізм визначення конкретного бала за питання конкурсного білету при вступі. Програма вступного іспиту до аспірантури зі спеціальності містить посилання на вимоги застарілих нормативних документів. Деталізації процедур і правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, не представлено в достатньому обсязі. Практичне застосування нормативних документів недостатньо чітко (Горкава М.), бо у відповідному положенні відсутні прописані правила щодо визнання частки дисципліни (модулю) при наведеному прикладі такого застосування. Пропозицій : Детально прописати процедур і правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності; посилити роль гаранта в цих процедурах. Деталізувати нарахування балів за екзамен при вступі.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Характеристики ОП в контексті критерію 3 загалом відповідають вимогам за підкритеріями 3.2, і 3.4. За підкритерієм 3.1 загалом відповідають, хоча містить певні недоліки в деталізації системи нарахування балів. За підкритерієм 3.3. наявна часткова відповідність. Застосовуючи цілісний підхід в оцінюванні вважаємо, що ОНП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають рівню В з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

ЕГ були наведені докази, що форми та методи навчання і викладання в ОДАУ сприяють досягненню заявлених в цілей та програмних результатів навчання за ОНП. В університеті підготовка здобувачів третього рівня вищої освіти передбачено за денною (очною) та заочною формами навчання (<https://inlnk.ru/YA1YJo>) і ґрунтується на концептуальних засадах Конституції України, законів України “Про вищу освіту”, Стратегічного плану розвитку ОДАУ на 2019-2024 рр. (<https://inlnk.ru/poZpKZ>), Положення про організацію підготовки здобувачів вищої освіти III (освітньо-наукового) рівня – доктор філософії (нова редакція) (<https://inlnk.ru/57104v>), Освітньо-наукові програми (<https://inlnk.ru/QwQXp6>), Навчального плану (<https://inlnk.ru/3ZDoJK>) та Графіку освітнього процесу (<https://inlnk.ru/MjeD5d>) і реалізується через проблемно-орієнтований підхід в навчанні, через застосування форм і методів навчання, самонавчання, практичну підготовку та через наукову-дослідницьку роботу. Аналіз змісту ОНП (табл. 3 СА) та он-лайн зустріч з фокус-групами свідчать, що форми навчання за ОК сприяють досягненню цілей і ПРН: інтерактивні та проблемні лекції, практичні й лабораторні заняття, самостійна аудиторна та позааудиторна робота, “мозковий штурм”, бесіди проблемно-пошукового характеру, проведення ситуаційного аналізу тощо. Дані табл. 3 свідчать про адекватність та кореляцію форм оцінювання методам навчання, що забезпечують досягнення ПРН. Здобувачам надана можливість самостійно знайомитися з ОНП та ОК, що наведено на відповідних ресурсах університету (<https://inlnk.ru/KemNIP>). Он-лайн зустріч з гарантом та менеджерами було підтверджено студентоцентрований підхід до навчання (<https://inlnk.ru/7oRN7l>) та дотримання принципів академічної свободи (<https://inlnk.ru/yOKQRG>), самостійності і незалежності учасників освітнього процесу, права на академічну мобільність (Положення (<https://inlnk.ru/w47QVD>)). ЕГ на он-лайн зустрічі з аспірантами переконалася, що студентоцентроване навчання й викладання забезпечується системою організації навчального процесу з вільним вибором ОК (12 ЄКТС – 25,5 %), що врегульовано відповідним Положенням (<https://inlnk.ru/G6Qgyg>) та розпорядженням ректора (<https://goo.su/b79Y>), та наявності Каталогу вільного вибору ОК (<https://clck.ru/aunRC>). Свобода вибору реалізується через свободу вибору наукового керівника, тем досліджень, участі у наукових гуртках (Положення (<http://surl.li/bihzh>)). Здобувачі мають вільний доступ до інформаційних ресурсів ОДАУ. Під час он-лайн зустрічі із сервісним центром ЕГ переконалася, що здобувачі беруть участь в опитуванні щодо якості освітньої складової підготовки, результати яких оприлюднюються (<http://surl.li/bhqan>), Так, рівень задоволеності вибору спеціальності становить 78,6 %, 94 % респондентів підтвердили, що навчання відбувається у відповідності до затвердженої ОП. Опитування здобувачів третього освітньо-наукового рівня (<http://surl.li/bhpzz>) показало (п. 2.1), що 71,4 % повністю задоволені якістю навчання в аспірантурі.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Он-лайн зустріч ЕГ із здобувачами вищої освіти підтвердила, що усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів, які наведені у робочих програмах та силабусів (<https://goo.su/aV5R>). Інформація щодо ОНП у повному обсязі представлена на сторінці аспірантури (<https://goo.su/aKyW>; <https://goo.su/bHF3>). На он-лайн зустрічі з фокус-групою з'ясувалося, що всі присутні аспіранти задоволені порядком здійснення оцінювання видів їх освітньої діяльності (Положення щодо системи оцінювання знань (<https://goo.su/aVZN>), яке регулює у тому числі (п. 4.11.) порядок перездачі модулів з метою підвищення позитивної оцінки (1 раз), а в п. 5.11 наведено, що здобувач має право перескласти іспит чи залік. У п. 5.23. визначений поряд розв'язання конфліктних ситуацій. У випадку конфліктної ситуації здобувач має право написати мотивовану заяву з метою підвищення оцінки, що визначено Положенням щодо системи оцінювання (п. 5.17 та п. 5.23-24) (<https://goo.su/bH9f>) та Положенням про організацію (п. 5.1) освітнього процесу (<https://goo.su/avzi>). Здобувачі можуть звернутися з апеляцією щодо визнання результатів навчання в неформальній та/або інформальній освіті (<https://goo.su/bdYF>). Вступники мають можливість ознайомитись з інформацією щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання за ОНП, порядком та критеріями оцінювання у межах окремих освітніх компонентів, що розміщено на сайті ОДАУ (<https://goo.su/aUoe>), у Положенні про організацію освітнього процесу (<https://goo.su/aMro>) та Положенні про організацію підготовки третього освітньо-наукового рівня (<https://goo.su/bOUl>). Он-лайн спілкування з НПП та гарантом ЕГ впевнилася, що інформацією щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання за ОНП, порядком та критеріями оцінювання у межах окремих освітніх компонентів, надається здобувачам вищої освіти своєчасно. На сайті ОДАУ викладені Робочі програми обов'язкових компонентів (<https://goo.su/aNef>) та Силабуси (<https://goo.su/a097>). Під час он-лайн бесіди

зі НПП, було з'ясовано, що навчання також проводиться з використанням платформи Moodle та он-лайн в системі Zoom у відповідно до розпорядження ректора, щодо організації дистанційного навчання (<https://goo.su/btGt>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Аналіз ОК ОНП свідчить, що вони спрямовані на нерозривне поєднання навчання та здійснення наукових досліджень у межах обраної кожним аспірантом теми дослідження, які виконуються у межах наукових тем двох кафедр (ДРН 0119U101905; ДР0121U113299; ДР0121U113299; ДР 0121U113298). На підставі аналізу звіту та безпосереднього он-лайн опитування менеджерів та здобувачів ЕГ встановила, що в процесі реалізації ОНП реалізуються принципи поєднання навчання і наукових досліджень. Діяльність ради молодих учених (<https://goo.su/c8jq>), Студентського самоврядування (<https://goo.su/ak8C>), Наукового студентського товариства (<https://goo.su/acB1>), Наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://goo.su/ble8>) спрямована на поєднання навчання та науково-дослідницької роботи аспірантів. Апробація результатів наукових досліджень здобувачів відбувається на українських і міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, організованих, як самим університетом, так й іншими вітчизняними та зарубіжними закладами освіти. Така діяльність регулюється Положенням про організацію підготовки здобувачів вищої освіти на третьому рівні (<https://goo.su/csk7>), Положенням про аспірантуру (<https://goo.su/bonf>), про Студентську раду (<https://goo.su/bjoH>) та Студентське самоврядування (<https://goo.su/b8k9>), Ради молодих вчених (<https://goo.su/aXdo>). Положення направлені на поєднання навчання та науково-дослідницької роботи за освітньою складовою і проведення НДР, що підтверджено на он-лайн зустрічі ЕГ з аспірантами та працівників сервісного центру. Аспірант Тацій О.В. взяв участь International Conference on Food, Agriculture and Animal Sciences (ICOFAAS 2021-Virtual) (<http://icofaas.com/>). Аспіранти Елфеел Айман та Тацій О. В. в рамках угоди про співпрацю з Konya Food and Agriculture University приймали участь у міжнародному конгресі в Турції (www.agrieurasia.com). Опубліковані тези. Результати наукових досліджень здобувачів Гарматюка К. В. та Тація О. В. апробовано на міжнародних конференціях та сторінках періодичного журналу Польщі (<https://goo.su/cvhG>). Рада молодих вчених провела 09.11.21 р. он-лайн зустріч аспірантів з представниками Dinternal Education (<https://goo.su/baA2>) – сучасні платформи для вивчення англійської мови та підвищення рівня володіння. Програма виробничої практики (Положення про педагогічну практику (<https://goo.su/bArT>) максимально враховує напрям роботи та професійні очікування здобувачів. Моніторинг якості періодичних публікацій науково-педагогічних працівників університету та обов'язкових публікацій аспірантів, докторантів і здобувачів врегульовано Положенням про (п.2.14) науково-координаційну раду (<https://goo.su/aXvg>). Он-лайн ЕГ зустріч з аспірантами та НПП встановлено, що наприкінці першого року навчання кожен здобувач на засіданні кафедри представляє проект дисертаційного дослідження та затверджується тема наукової роботи.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

На он-лайн зустрічі ЕГ з НПП було встановлено, що науково-педагогічні працівники зміст освітніх компонент РНП, яка розробляються на термін дії навчального плану, щорічно переглядаються та оновлюються, а навчально-методичні матеріали оновлюються кожні три роки, що регулюється рядом Положень: про організацію освітнього процесу (<https://goo.su/arDC>), про організацію підготовки здобувачів (<https://goo.su/acP4>), про освітні програми (<https://goo.su/bdGG>), про навчально-методичний комплекс (<https://goo.su/bfmi>). Анонімне опитування аспірантів проведене в ОДАУ (<https://goo.su/aywN>) показало (п. 2.8), що навчання відбувається у відповідності (підтвердили 97 % респондентів) до затвердженої освітньо-наукової програми та знають її цілі. Оновлення змісту освіти регулюється Положенням про науково-координаційну раду (<https://goo.su/bn39>) та здійснюється на основі проведення аналізу результатів атестації здобувачів (п. 2.8.) та звітів НПП. ЕГ встановила, що зміст ОНП щорічно оновлюються відповідно до сучасних вимог. Так, в ОНП 2021 р. не виключені три ОК та зменшена кількість ЄКТС. Натомість в оновлену ОНП включена ОК "Інноваційні технології в педагогіці вищої школи". Базова література РП включає видання 2013-2021 рр. Контроль ефективності навально-методичної роботи та якості освітніх послуг здійснює Навчально-методичний відділ (<https://goo.su/av7a>). Рада роботодавців (<https://goo.su/aYhS>) розглядає питання якості ОНП. При цьому, корегується структурно-логічна схема, матриця відповідності програмних компетентностей. В групу розробників ОНП (2021 р.) включений аспірант Олександр Тацій (<https://goo.su/cd4W>). На засідання Ради роботодавців (протокол № 2 від 23.12.2020 р.) розглядалися питання зменшення кількості кредитів ЄCTS, виділених на педагогічну практику із 3 до 2 та загального обсягу освітньої складової до 47 кредитів ЄCTS. Он-лайн спілкування зі здобувачами третього освітньо-наукового рівня ЕГ з'ясувала, що недостатньо годин виділено на вивчення дисципліни "Інноваційні технології в педагогіці вищої школи" та проходження педагогічної практики. Аналіз робочої програми ОК "Інноваційні технології в педагогіці вищої школи" показав, що для її опанування передбачено 3 кредита ЄКТС. При цьому, кількість аудиторних годин (16 год. лекції та 14 год. практичні заняття) у двічі менша, ніж виділених на самостійну роботу (60 год.) В каталозі вільного вибору освітніх компонентів (<https://goo.su/baL4>) із 21 запропонованих ОК лише одна дисципліна педагогічно спрямування. ЕГ рекомендує збільшити до 4-ох кредитів ЄКТС ОК "Інноваційні технології в педагогіці вищої школи" та до 3-ох кредитів ЄКТС на педагогічну практику. Доцільно розширити пул вільного вибору дисциплін педагогічного спрямування. Інституту післядипломної освіти ОДАУ (<https://osau.edu.ua/ru/hochu-v-odau/kursy/institut-pislyadyplomnoyi-osvity/>) рекомендовано включити рубрику методів викладання та підвищення педагогічної майстерності та активно залучати до навчання здобувачів.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання та наукові дослідження за ОНП в університеті пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності, про що зазначено у Стратегічному плані (5 ціль) розвитку ОДАУ (<https://goo.su/bDQq>). Стратегічними партнерами ОДАУ є Університет Ічунь (Китай), Державний університет Мінданао (Філіппіни), Німецька академія сільського господарства Dtula (<https://goo.su/cbKr>). В ОДАУ оголошений конкурс Erasmus+ (<https://osau.edu.ua/erasmus-university-im-ataturk-m-erzurum-turechchyna/>) на навчання та стажування у 2021/2022 р. студентів (бакалавр та магістр) та викладачів в університеті ім. Ататюрк (м. Ерзурум). В ОДАУ в 2021 р. був відкритий конкурс на участь в українсько-турецьких науково-дослідних проєктах на 2022-2023 роки (<https://goo.su/bg31>). Усі наукові керівники та більшість аспірантів 13-14 квітня 2021 р. прийняли участь у міжнародній науково-практичній конференції (Секція ТВППТ) "Актуальні аспекти розвитку науки і освіти" (<https://goo.su/bm4u>). В ОДАУ щорічно планується проведення науково-технічних міроприємств за участі міжнародних партнерів (<https://goo.su/bxIO>). В рамках угоди про співпрацю з Konya Food and Agriculture University 30-31 жовтня 2020 р. НПП прийняли участь (ONLINE CONGRESS) в міжнародному конгресі в Турції (www.agrieurasia.com). Відділ міжнародного співробітництва та зовнішньоекономічних зв'язків (<http://osau.edu.ua/pro-university/mizhnarodna-diyalnist/>) активно сприяє налагодженню міжнародних наукових зв'язків. На базі кафедри ТВППТ 02.09.2021 в режимі он-лайн – Україна, Білорусь, Польща, – відбулася Міжнародна науково-практична конференція (<https://goo.su/aONv>). ЕГ встановила, що предметна міжнародна співпраця підтверджується тим, що здобувачка третього освітньо-наукового рівня 204 спеціальності "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва" Горкава М. Г. в рамках міжнародного обміну виграла конкурс та поїде на стажування в університет ім. Ататюрка (Туречина) (<https://osau.edu.ua/peremozhtsi-konkursnogo-vidboru-erasmus>). Виграв такий конкурс і викладач з факультету ветеринарної медицини. ЕГ рекомендує суттєво розширити можливості стажування аспірантів та НПП за освітньою програмою ОНП у престижних університетах, оскільки сама процедура конкурсного добору здобувачів, яких на кожному році навчання не більше двох осіб, обмежує такі наміри. ЕГ он-лайн зустрічі з фокус-групою встановила, що всі учасники освітнього процесу мають повноцінний доступ до науко-метричних баз даних Scopus та WoS, а також до загальнодоступних баз даних Research Gate, Publons, Google Scholar та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Форми та методи навчання і викладання за ОНП загалом та окремими ОК відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. На сайті університету висвітлені силабуси всіх освітніх компонентів ОНП. Позитивною практикою є забезпечення академічної свободи у виборі наукових керівників, напрямів і тем наукового дослідження, вибіркових дисциплін. Програм Європейського Союзу ЕРАЗМУС+ у сфері вищої освіти відкриває можливості здобувачам третього рівня вищої освіти 204 спеціальності "Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва" реалізувати себе в рамках академічної мобільності. В університеті відбувається оновлення РНП на основі наукових досягнень. Проводиться опитування аспірантів щодо якості навчання за ОНП. В університеті діють програми інтернаціоналізації діяльності освітнього процесу. В ЗВО забезпечується поєднання навчання і дослідження відповідно до цілей та змісту ОНП, через залучення аспірантів до наукової роботи в межах наукових тем кафедр. Викладачі регулярно працюють над підвищенням власної кваліфікації шляхом стажувань, а їх результати імплементують до змісту навчальних дисциплін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Група експертів рекомендує збільшити до 4-ох кредитів ЄКТС ОК "Інноваційні технології в педагогіці вищої школи" та до 3-ох кредитів ЄКТС на педагогічну практику. Розширити пул вільного вибору дисциплін педагогічного спрямування. Інституту післядипломної освіти ОДАУ (<https://osau.edu.ua/ru/hochu-v-odau/kursy/instytut-pislyadyplomnoi-osvity/>) доцільно включити рубрику методів викладання та підвищення педагогічної майстерності, а також активно залучати до навчання здобувачів третього освітньо-наукового рівня. Суттєво розширити можливості стажування аспірантів та НПП за освітньою програмою ОНП у престижних університетах, оскільки сама процедура проведення конкурсного добору здобувачів, яких на кожному році навчання не більше двох осіб, обмежує такі можливості.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Освітньо-наукова програма та діяльність за цією програмою загалом відповідає вимогам, визначеним за критерієм, а вищезазначені недоліки не є суттєвими та не перешкоджають досягненню заявлених цілей та програмних результатів навчання. Враховуючи сильні та слабкі сторони ЕГ вважає, що ОНП 204 спеціальності “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва” має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками: за підкритеріями 4.1 та 4.3 – висока відповідність, а за підкритеріями 4.2, 4.4 та 4.5 – загалом відповідає вимога, з недоліками, що не є суттєвими. Таким чином ЕГ вважає, що освітня діяльність за цією програмою в контексті критерію 4 загалом відповідає рівню В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

ЕГ встановила, що в ОДАУ форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів наявні, дають можливість встановити досягнення результатів навчання. Критерії та засоби оцінювання аспірантів чітко прописані в кожній робочій програмі ОК (п. 7.) (<https://drive.google.com/drive/folders/1SqQoK1Dcn-tgnQMT6AZPoh4PD5uCx7u6>) та в силабусах (<https://goo.su/9Z11>). Але необхідно відмітити, що таблиця з у робочих програмах в розділі 7 «методи контролю» містить опис діапазону оцінювання без конкретизації щодо конкретного балу (дисципліни таблиці 1 додатків до звіту СО), тому недостатньо зрозуміло, як конкретно здобувач отримує, наприклад оцінку 95, а не 94. Анонімне опитування здобувачів третього рівня вищої освіти, проведене в ОДАУ (<https://goo.su/bIwR>) показало (п. 3.2), що 76 % поінформовані щодо цілей навчання за кожним ОК. Оцінювання результатів навчання за освітніми компонентами ОП регулюється Положенням про організацію (п.4.4, 5.1-2) освітнього процесу (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu.pdf>), Положенням про систему (п.3-5) оцінювання успішності навчання (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/PolozhennyaPro-sistemu-otsinyuvannya.pdf>), Положенням про організацію підготовки (п. 4.6) здобувачів вищої освіти III рівня (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Polozhennya-pro-organizatsiyu-pidgotovky-zdobuvachiv-vyshhoyi-osvity-3-rivnya-phd.pdf>), Положенням про визнання результатів навчання (п.2), отриманих у неформальній та/або інформальній освіті (<https://goo.su/bUuW>) та встановлюються в терміни, що визначається графіком освітнього процесу (Додаток 12) на відповідний навчальний рік (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/grafik-osvitnogo-protsesu-21-22.pdf>). Розклади заліково-екзаменаційної сесії розміщується на сайті (валізка аспірантури – (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/Rozklad-zalikovo-ekzamenatsijnoyi-sesiyi-denna-forma-navchannya.pdf>)). Складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, зокрема, щодо організації контролю і оцінки якості результатів навчання, є такі види контролю як поточний, проміжний та підсумковий. У ході он-лан спілкування з НПП та аспірантами ЕГ встановила, що критерії оцінювання висвітлені у робочих програмах освітніх компонент доводяться усно до здобувачі на початку викладання дисципліни. НПП підтвердили, що у разі дистанційної форми навчання використовуються соціальні мережі. Обов'язковим заходом в університеті є звітування аспірантів про виконання індивідуального плану. Аспіранти два рази на рік звітують про виконання індивідуальних планів на засіданні кафедри і один раз перед атестаційною комісією та щорічно атестуються науковим керівником (<https://osau.edu.ua/ru/pro-universytet/naukova-robota/aspirantura/osvitnij-protses/atestatsiya-aspirantiv/>). Скарг аспірантів на результати підсумкового контролю не було.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт вищої освіти ОНП “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва” спеціальності 204 ТВППТ ще не затверджений. В університеті ОНП розроблена та затверджена вченою радою (29.01.21 р.), термін дії якої до чергової акредитації (17.11.2021 р.) (https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/ONP-204_TVPPT_2021-2022-1.pdf). ОНП розроблена та відповідає Закону України про вищу освіту (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>). Форми атестації здобувачів регулюється: Положенням про організацію освітнього процесу (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/Polozhennya-pro-organizatsiyu-osvitnogo-protsesu.pdf>), Положенням про забезпечення якості освітньої діяльності (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/VSYAO-Polozhennya-ODA31.07-1.pdf>), Положенням про організацію підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня (нова редакція) (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/Polozhennya-pro-organizatsiyu-pidgotovky-zdobuvachiv-vyshhoyi-osvity.pdf>), Положенням щодо оцінювання знань здобувачів (https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/POLOZHENNYA-PRO-SYSTEMU-OTSINYUVANNYA-ZNAN-ZVO_NR_2021.pdf), Положенням про оцінювання залишкових знань (<http://osau.edu.ua/publicna-informatsiya/polozhennya-odau/>), Положенням про проведення практичної підготовки (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/POLOZHENNYA-PRO-PROVEDENNYA-PRAKTYCHNOYI-PIDGOTOVKY-ZVO-V-ODAU-NOVA-REDAKTSIYA.pdf>). Державна кваліфікаційна атестація здобувачів третього освітньо-наукового рівня передбачає підготовку та захист дисертаційної роботи. ЕГ он-лайн спілкуючись з гарантом встановила, що публічного захисту дисертації аспірантів третього освітньо-наукового рівня за 204 спеціальністю в ОДАУ ще не було, хоча три наукові роботи вже підготовлені. Відповідно до Положення про запобігання та виявлення

академічного плагіату в ОДАУ (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Polozhennya-pro-akadem-plagiat-pova-red.pdf>) всі матеріали, в яких відображені результати освітньої чи наукової діяльності перевіряються на плагіат з використанням програм "StrikePlagiarism" чи "Plagiat", які для здобувачів безкоштовні. В цьому Положенні (п. 4.2) встановлюється відповідальність за академічний плагіат, проте в разі порушення відсутня система стягнень тощо. При цьому, відсутня система проведення окремих опитувань щодо академічної доброчесності, немає критеріїв визначення унікальності робіт, а також недостатньо врегульовано питання оскарження результатів оцінювання. ЕГ рекомендує моніторити порушення норм академічної доброчесності, розробити чітку систему стягнень за їх порушення, встановити поріг унікальності робіт та кількість спроб перевірки на плагіат, визначити терміни усунення недоліків та розробити алгоритм оскарження результату оцінювання оригінальності робіт.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЕГ встановила, що в університеті встановлені та цілком зрозумілі правила проведення контрольних заходів та їх оцінювання. Правила проведення контрольних заходів регулюються Положенням про організацію оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (<https://goo.su/bjMm>), Положенням про організацію освітнього процесу за III освітньо-науковим рівнем <https://goo.su/aMLQ>, в якому передбачено (п. 4.6.) поточний, підсумковий та семестровий контроль, а також атестація здобувачів вищої освіти. Об'єктивність результатів оцінювання ґрунтується на тому, що повідомляються критерії оцінювання усно на початку навчального семестру, а також оприлюднюється на сайті аспірантури (<https://goo.su/b7hL>). На ньому вказується терміни здачі контрольних заходів у чітко визначених і встановлених однакових умовах для всіх учасників, що врегульовано Положенням (п. 5.8.) (https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/POLOZHENNYA-PRO-SYSTEMU-OTSINYUVANNYA-ZNAN-ZVO_NR_2021.pdf). Положенням про самостійну роботу студентів (у валізі Положення ОДА <https://osau.edu.ua/ru/publicna-informatsiya/polozhennya-odau/>) визначено (п. 3.8.), що бальна оцінка виконання самостійної роботи студентом додається до балів з інших видів навчальної роботи. Відповідно до Положенням про систему оцінювання успішності навчання (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/02/PolozhennyaPro-systemu-otsinyuvannya.pdf>) встановлені правила вирішення конфліктних ситуацій та підвищення результатів оцінювання (п.5.23-24). Пунктом 5.17 врегульовано порядок перездачі іспиту за новим графіком ліквідації заборгованості (п. 5.19). Якщо здобувач отримав оцінку F, йому надається можливість повторного вивчення дисципліни. В університеті застосовуються дистанційні технології надання освітніх послуг здобувачам на платформі Moodle (для внутрішнього користування). Аспіранти вказали на відсутність конфліктних ситуацій під час їх навчання, тому звернень зі скаргами не було. ЕГ на он-лайн зустрічі з гарантом та менеджерами з'ясувала, що критичних непорозумінь чи конфліктних ситуацій в університеті не було. В ОДАУ створена апеляційна комісія, яка працює на засадах демократичності й відкритості і регулюється Положенням про апеляційну комісію на рішення атестаційних комісій з конкурсних предметів вступних випробувань (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/Pro-apelyatsijnu-komisiyu-ODAU.pdf>). Також в Положенні про атестацію педагогічних працівників ОДАУ (<http://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/Polozhennya-pro-atestatsiyu-pedagogichnyh-pratsivnykiv.pdf>) передбачена можливість подання апеляції (п.5.9) на рішення атестаційної комісії. Апеляція передбачена щодо визнання результатів навчання в неформальній та/або інформальній освіті. Проте в університеті не розроблене Положення про апеляцію на результати оцінювання здобувачів вищої освіти. ЕГ рекомендує розробити Положення про апеляцію на результати оцінювання з освітніми компонентами, та вжити заходи щодо ознайомлення здобувачів з механізмом його дії.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

ЕГ під час он-лайн спілкування з менеджерами, НПП та здобувачами встановила, що політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності в ОДАУ визначено чітко і зрозуміло. Внутрішня культура якості провадження освітньої діяльності ґрунтується, перш за все, на академічній доброчесності (Положення про академічну доброчесність (<http://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Polozhennya-pro-akadem-dobrochesnist.pdf>), Положення із запобігання та виявлення корупції (Антикорупційна програма <https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/5ANTYKORUPETSIJNA-PROGRAMA-ODAU.pdf>). В університеті працює постійно діюча комісія вченої ради з питань доброчесності (р. III, п.3.4) (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/03/Polozhennya-pro-komisiyu-Vchenoyi-rady-ODAU..pdf>). Для профілактики плагіату та стимулювання здобувачів до самостійного виконання НДР результати наукових досліджень аспірантів систематично заслуховуються на засіданнях кафедр. Науково-координаційна рада проводить моніторинг якості періодичних публікацій науково-педагогічних працівників університету та обов'язкових публікацій аспірантів, докторантів і здобувачів (п.2.14.) у відповідності до Положення (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/polozhennya-pro-nkr.pdf>). В ОДАУ розроблене Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Polozhennya-pro-akadem-plagiat-nova-red.pdf>). Щодо популяризації заходів про академічну доброчесність, спілкування у фокус-групах підтвердило, що їх проводять, але не уточнювали

які саме. В дисципліні “Методика і організація дисертаційного дослідження” передбачено тему “Дослідна справа і наукова творчість. Академічна доброчесність. Академічний плагіат”. Належна увага популяризації академічної доброчесності приділяється через перевірку наукових робіт на плагіат програмами «Unicheck» та «StrikePlagiarism». Гарант підтвердив, що вся виховна робота в університеті направлена на культивування свободи слова, творчості та поширення знань (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/ZVIT-NNI-ta-BT.pdf>). Он-лайн зустріч показала, що відділ аспірантури та студентське наукове товариство активну підтримує культуру академічної доброчесності та запобігання плагіату в наукових роботах здобувачів третього рівня вищої освіти. Результати анонімного опитування, проведеного в ОДАУ, показали, що 59 % здобувачів вищої освіти ознайомлені з принципами академічної доброчесності. В університеті порушень принципів академічної доброчесності та етичних норм не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

В університеті порядок здійснення контрольних заходів є чіткими, зрозумілими та забезпечують об'єктивність результатів оцінювання. Проводиться регулярне інформування здобувачів про форми контрольних заходів та критерії оцінювання навчальних досягнень, що представлено в програмі кожної освітньої компоненти та оприлюднене на сайті ОДАУ. На офіційному освітньому сайті університету оприлюднені документи, що регламентують порядок здійснення контрольних заходів і оцінювання навчальних досягнень здобувачів. Учасники освітнього процесу обізнані з порядком оскарження результатів оцінювання та надання їм можливість повторного проходження зазначеної процедури. В університеті розроблена і функціонує нормативно-правова база щодо дотримання правил академічної доброчесності. Учасникам освітнього процесу надана можливість безкоштовно перевіряти свої наукові доробки на плагіат. В ОДАУ відсутні факти порушення академічної доброчесності та етики.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

ЕГ рекомендує постійно моніторити порушення норм академічної доброчесності, розробити чітку систему стягнень за їх порушення, встановити поріг унікальності робіт та кількість спроб перевірки на плагіат, визначити терміни усунення недоліків та розробити алгоритм оскарження результату оцінювання оригінальності робіт. Розробити Положення про апеляцію на результати оцінювання здобувачів вищої освіти та вжити заходи щодо ознайомлення здобувачів з механізмом його дії.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

За критерієм 5 встановлено, що при реалізації ОНП визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, які є доступними для усіх учасників освітнього процесу та забезпечують об'єктивність екзаменатора. В ОДАУ визначено політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, має відповідні програмні засоби для перевірки робіт на плагіат. На всіх рівнях в університеті популяризуються академічна доброчесність. Виявлені слабкі сторони можуть бути усунені упродовж нетривалого часу. Враховуючи сильні та слабкі сторони ЕГ вважає, що ОНП 204 спеціальності “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва” має значний рівень узгодженості із якісними характеристиками за підкритерієм 5.4, та за підкритеріями 5.1, 5.2 та 5.3 – загалом відповідає вимогам, що відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ провела аналіз академічної та професійної активності викладачів на підставі перевірки наданої інформації про кадровий склад викладачів (табл. 2). Як додаткове джерело інформації використовувалися дані, отримані під час зустрічей з менеджерами, науково-педагогічними працівниками, гарантом, а також на інформаційних ресурсах ОДАУ та відкритих джерел. Підготовку здобувачів третього освітньо-наукового рівня здійснює 6 НПП, з яких 5 працюють за основним місцем роботи. Аналіз відповідності академічної кваліфікації викладачів, відповідальних за викладання дисциплін ОНП 204 спеціальності ТВППТ, показав, що 2 викладача мають вчений ступінь доктора наук

та звання професора, а 4 викладача – кандидати наук. НПП мають стаж науково-педагогічної роботи не менше 17 (17-29) років, а рівень наукової та професійної активності не нижче 4 (4-9) пунктам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності. Професійна кваліфікація НПП забезпечується проходженням стажувань (табл.2), які впродовж останніх 5 років пройшли всі задіяні на ОНП науково-педагогічні працівники. Тематика стажувань НПП співвідноситься з освітніми компонентами, які викладаються за ОНП. Гарант та викладачі мають публікацій, які індексуються науково-метричною базою Web of Science. Проф. Сусол Р. має дві таких статті (file:///C:/Users/asus/Downloads/document.pdf; doi.org/10.15407/agrisp7.01.014 та https://agrisp.com/index.php/agrisp/article/view/2020_01_02), по одній статті у Насакіної С. В. (<https://awej.org/rhetoric-strategies-in-the-presidents-speeches-ukrainian-versus-english/>) та Шабатури Т. С. (<http://hdl.handle.net/123456789/2599>). Гарант підтвердив, що всі наукові керівники дисертаційного дослідження здобувачів третього рівня вищої освіти за ОНП “Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва” мають публікації, які індексуються в науково-метричній базі Web of Science. За результатами аналізу об’єктивних даних відомостей самооцінювання та відкритих джерел експертна група підтверджує коректність підбору НПП для забезпечення реалізації ОНП. Академічна і професійна кваліфікація викладачів, які задіяні в реалізації освітньо-наукової програми, забезпечує досягнення, визначених цією програмою цілей та програмних результатів навчання. ЕГ рекомендує трьом НПП розпочати, а всім іншим збільшити кількість публікацій в наукових журналах, які індексуються базою Web of Science, Scopus тощо. Тобто всі науково-педагогічним працівникам, які задіяні в реалізації ОНП, повинні мати такі публікації. Особливу увагу необхідно приділити таким публікаціям відповідно до обраних тем дисертаційного дослідження аспірантів, що дасть змогу створювати разові вчені ради.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Якісне кадрове забезпечення реалізації ОНП базується на основі відкритої і прозорої процедури добору викладачів. ЕГ встановила, що процедури конкурсного добору НПП регулюється Положенням про порядок проведення конкурсного відбору на заміщення вакантних посад НПП в ОДАУ» (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/Polozhennya-pro-poryadok-provedennya-konkursnogo-vidboru-NPP-2020.pdf>). З метою залучення до конкурсу науково-педагогічних працівників інших навчальних закладів чи наукових установ університет розміщує інформацію про вакантні посади на сайті (<https://osau.edu.ua/ru/publicna-informatsiya/vakantni-posady/>). Оголошення про конкурс на заміщення вакантних посад є відкритою і публічною процедурою. У 2021 р. був оголошений конкурс на заміщення 35 вакантних посад (наказ ректора № 484-заг від 13.10.21 р.), у тому числі по ННІ асистента та доцента каф. генетики, розведення та годівлі с.-г. тварин, доцента та професора каф. ТВППТ. Під час он-лайн спілкування з начальником відділу кадрів та НПП підтверджено, що в університеті дотримуються всіх визначених процедур щодо конкурсного добору НПП. З метою визначення рівня професіоналізму в ОДАУ проводиться атестація науково-педагогічних працівників відповідно до Положення (<http://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/Polozhennya-pro-atestatsiyu-pedagogichnyh-pratsivnykiv.pdf>), в якому визначено (п.3.1), що кожного навчального року до 10 жовтня керівники структурних підрозділів подають до атестаційної комісії списки педагогічних працівників, які підлягають черговій атестації, а в п. 3.11 встановлений порядок визнання відповідності займаній посаді. Аналіз нормативних документів, сайту університету та спілкування з фокус-групами дає змогу стверджувати, що процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньо-наукової програми. В анонімному оцінюванні ОНП здобувачами третього освітньо-наукового рівня (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/Pryklad-zvitu-pislya-opytuvannya-aspirantiv-1.pdf>) дотично оцінюється професіоналізм НПП, як то питання 3.4 і 3.5 – якість викладання та вмiла робота лектора в аудиторії. Про дієвість процедури конкурсного добору викладачів свідчить академічна та професійна кваліфікація, задіяних у викладання дисциплін освітньої складової ОНП. ЕГ група пропонує, під час опитування здобувачів чітко ставити питання щодо професіоналізму НПП відповідно до окремої ОП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

В університеті створена Рада роботодавців 204 спеціальності, куди входять вчені науково-дослідних інститутів, керівники переробних підприємств, фермерських господарств, різних центрів та інститутів (<https://osau.edu.ua/ru/pro-universytet/fakultety/navchalno-naukovyj-institut-biotehnologij-ta-akvakultury/rada-robotodavtsiv-za-spetsialnistyu-204-tvppt/>) Залучені фахівці вирішують питання проходження практик та затвердженнь наскрізних програм практик, а також доповнень до освітніх програм (<https://osau.edu.ua/pro-universytet/fakultety/navchalno-naukovyj-institut-biotehnologij-ta-akvakultury/rada-robotodavtsiv-za-spetsialnistyu-204-tvppt/>). В університеті налагоджена співпраця з вченими та практиками: ІС та АПВ НААН, ІТСР ім. М.Ф.Іванова “Асканія-Нова” (канд. наук Маслоком А. М.), Херсонським ДАЕУ (ак. Пелих В. Г.), Одеською дослідною сільськогосподарською станцією (д. н., проф. Кривенко А. І.), Полтавською ДАА (проф. Шоста А. М.) та переробними підприємствами – ТОВ “Агропрайм Холдинг” (Маслов В. І.) тощо. Органічна співпраця з роботодавцями надає можливості проведення лекцій, семінарів та навчань, спільно організовувати наукової конференцій, семінари, приймати участь у формуванні тем дисертаційних досліджень, програм педагогічної практики та окремих освітніх компонентів. проходження стажувань і практики для аспірантів. Роботодавцями підтверджено факт їх залучення до перегляду ОНП у редакції 2021 р., також встановлено, що існує практика співавторства роботодавців та аспірантів у спільних наукових публікаціях. ЕГ гарант надав докази про заключні угоди на співпрацю з рядом наукових установ та університетів України та Румунії: Інститут свинарства АВ НААН; Херсонським ДАЕУ, Інститут розведення і генетики тварин ім. В. М. Зубця; Інститут тваринництва НААН; Інститут тваринництва ім. М.Ф. Іванова “Асканія-

Нова” Університет “Сільськогосподарських наук та ветеринарної медицини” (Румунія). Заключені угоди про співробітництво надають широкі можливості використовувати бази для провадження досліджень та реалізації академічної мобільності здобувачів вищої освіти.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЕГ встановила, що завдяки вже досить тривалому провадженню ОНП за третім рівнем вищої освіти 204 спеціальності в Університеті налагоджується стійка практика залучення до реалізації освітньої програми професіоналів-практиків, експертів та представників роботодавців. Так, 24 вересня 2021 року відбулася онлайн-зустріч аспірантів із зоотехніком СТОВ “Роздільнянське” Одеської області Ігорем Слюсаренком (<https://osau.edu.ua/onlajn-zustrich-aspirantiv-z-predstavnykamy-vyrobnytstva/>). До читання лекцій залучаються також вчені в галузі тваринництва: проф. Лихач А. В. (<https://osau.edu.ua/gostova-lektsiya-suchasni-metody-doslidzen-u-tvarynnytstvi/>); зав. сектору козівництва ІС «Асканія Нова» канд. наук Маслюк А. М. (<https://osau.edu.ua/ru/zustrich-aspirantiv-tvppt/>); д. вет. н., проф. Данчук О. В. (<https://osau.edu.ua/onlajn-zustrich-eksperta-z-pytan-fiziologiyi-lyudyu-i-tvaryn-z-aspirantamy/>); заст. директ. з наук роботи ІТ НААНУ д.с.-г.н. Церенюк О. М. (<https://osau.edu.ua/onlajn-zustrich-eksperta-z-pytan-tehnologiyi-vyrobnytstva-i-pererobky-produktsiyi-tvarynnytstva-z-aspirantamy/>); канд. біол. наук, доцент Бойко Ю. О. (<https://osau.edu.ua/onlajn-lektsiya-fiziologiya-molochnoyi-zalozy-anglijskoju-movoju/>); д. с.-г. н. Баньковська І. Б. експерт переробки м'ясної сировини (<https://osau.edu.ua/onlajn-zustrich-eksperta-z-pytan-pererobky-m-yasnoyi-syrovyny-z-aspirantamy/>); експерт з питань індексної селекції у тваринництві д. с.-г. н. Вашенко П. А. (<https://osau.edu.ua/lektsiya-indeksna-selektsiya-u-tvarynnytstvi-anglijskoju-movoju/>). Рада молодих вчених організувала участь в онлайн-зустрічі з представником Dinternal Education – Наталією Михненко та продемонстровано сучасні платформи для вивчення англійської мови (<https://osau.edu.ua/ru/onlajn-zustrich-predstavnyka-dinternal-education-z-aspirantamy/>). Анкетування показало, що 84,6 % здобувачів позитивно сприймає ініціативу залучення фахівців-практиків, експертів та представників роботодавців до викладання та організації освітнього процесу (<http://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/06/Rezultaty-opytuvannyazdobuvachiv-vyshhoi-osvity-Google-Formy.pdf>). Навчально-методичний відділ (<https://osau.edu.ua/ru/pro-universytet/inshi-pidrozdily/navchalno-metodychnyj-viddil/>) займається питаннями інформаційної взаємодії із зовнішніми організаціями з питань освітнього процесу. У той же час ЕГ відмічає, що залучення професіоналів-практиків, експертів та роботодавців до участі в освітньому процесі регулярне, але не має системного характеру. ЕГ рекомендує розробити план залучення стейкхолдерів в освітньому процесі.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В університеті запроваджено системні заходи щодо професійного розвитку науково-педагогічних працівників. Нольайн спілкування з НПП показало, що ОДАУ сприяє професійному розвитку викладачів через матеріальне заохочення (за результатами встановлення рейтингу) до: підготовки статей у фахових виданнях та у виданнях, включених до науково-метричних баз Scopus та/або Web of Science; написання підручників, посібників, монографій, методичних матеріалів; участі у міжнародних конференціях; проходження стажування і підвищення кваліфікації; керування дисертаційним дослідженням та написання дисертації тощо. Навчально-методичний відділ проводить моніторинг кількісних і якісних характеристик професорсько-викладацького складу та кадрове (<https://goo.su/b5xc>) та вносить відповідні пропозиції. Підвищення кваліфікації НПП врегульовано положенням про підвищення кваліфікації (<https://goo.su/bkEa>), в якому чітко встановлено, що кожен викладач зобов'язаний не рідше одного разу на п'ять років (п. 4.1.) проходити підвищення своєї кваліфікації, зокрема, у формі стажування. Загальний обсяг стажування має становити не менше 6 кредитів (п.4.3.) ЄКТС (180 год.), при цьому стажування здійснюється (п.3.5) за індивідуальною програмою. Підвищення професійної кваліфікації НПП відбувається через стажування на виробничих тваринницьких підприємствах України та господарств Румунії, Республіки Молдова в рамках реалізації транскордонного проекту (<https://goo.su/bT47>). Відділ міжнародного співробітництва та зовнішньоекономічних зв'язків (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Polozhennya-pro-viddil-mizhnarodnogo-spivrobitnytstva-ta-zovnishnoekonomichnyh-zvyazkiv-ODAУ.pdf>) здійснює планування, організацію та моніторинг міжнародних академічних зв'язків із зарубіжними вищими навчальними закладами, дослідницькими установами тощо. В Університеті реалізована Програма Європейського Союзу ERASMUS + на період 2014-2020 рр. (<https://osau.edu.ua/pro-universytet/mizhnarodna-diyalnist>). В університеті проводиться конкурс українсько-турецьких науково-дослідних проектів на 2022-2023 роки (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/08/Konkursni-propozyttsiyi-na-konkurs-ukr.pdf>). У рамках програми академічної мобільності відбулась он-лайн зустріч магістрів, аспірантів а НПП з доктором технічних наук, професором гірничо-металургічної академії ім. Станіслава Сташиця (Краків Польща) Любомиром Петришиним (<https://osau.edu.ua/onlajn-zustrich-predstavnyka-naukovoyi-elity-polshhi-z-aspirantamy-odaу/>). Аспірантка за ОНП «ТВППТ» Горкава М. Г. в рамках академічної мобільності ЕРАЗМУС+ поїде на стажування упродовж 2-х місяців в університет ім. Ататюрка (Туречина) (<https://osau.edu.ua/peremozhtsi-konkursnogo-vidboru-erazmus>). На сайті ОДАУ (<https://goo.su/bqoo>) наведений розклад підвищення кваліфікації з інноваційної спрямованості педагогічної діяльності, проте на 2019-2022 рік він не оновлений.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

В ОДАУ укладений Колективний договір (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/34Kolektyvnyj-dogovir-2019.pdf>), в якому передбачено (п.6.2) для НПП винагороди, премії та інші заохочувальні і компенсаційні виплати (п.8.9.), а також матеріальна підтримка творчих колективів. Підвищення педагогічної майстерності НПП стимулюється матеріальним заохоченням відповідно до Положення (<http://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya-pro-mat.zaohoch.-pratsivn.-ODAУ.pdf>), в якому передбачено (п.2) надбавки до посадового окладу, матеріальна допомога та преміювання. Стимулювання професійного розвитку викладачів та викладацької майстерності відбувається до Положення про рейтингове оцінювання НПП (https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/PRO-REJTYNGOVE-OTSINYUVANNYA-DIYALNOSTI-NPP_KAF_INST.pdf), в якому передбачено заохочення науково-педагогічних працівників до підвищення своєї професійної кваліфікації, і за високі рейтингові показники (п. 6. 1) застосовується матеріальне заохочення (премії). Підвищення викладацької майстерності НПП проходять в освітніх закладах (табл. 2) України. Університет застосовує заходи щодо вивчення актуальних проблем освіти і науки в зарубіжних університетах. Для науково-педагогічних працівників та аспірантів була проведена он-лайн зустріч з професором Саваш Угур Темеллі із університету Nişantaşı (Туреччина) (<https://osau.edu.ua/obmin-dosvidom-pidgotovky-doktoriv-filosofiyi/>), на якій розглядалися питання досвіду організації освітнього процесу Nişantaşı, особливості проведення педагогічної практики та дисертаційного дослідження. Окрім цього, університет надає широкі можливості своїм викладачам пройти стажування в Інституті післядипломної освіти ОДАУ (<https://osau.edu.ua/ru/hochu-v-odau/kursy/institut-pislyadyplomnoyi-osvity/>). ЕГ встановила, що в університеті розроблена система матеріального і нематеріального заохочення за результатами професійного оцінювання у відповідності до Положення про атестацію педагогічних працівників (п. 3.11) (<http://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/Polozhennya-pro-atestatsiyu-pedagogichnyh-pratsivnykiv.pdf>), Положення (п. 2) про рейтингове оцінювання діяльності НПП (https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/PRO-REJTYNGOVE-OTSINYUVANNYA-DIYALNOSTI-NPP_KAF_INST.pdf) та Положення (п. 2) про матеріальне заохочення (преміювання) та надання матеріальної допомоги (<http://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2017/06/Polozhennya-pro-mat.zaohoch.-pratsivn.-ODAУ.pdf>). НПП підтвердили, що нематеріальне заохочення відбувається шляхом нагородження грамотами, подяками з нагоди професійних свят та пам'ятних дат. ЕГ пропонує розробити механізм цільового матеріального стимулювання НПП за апробацію своїх наукових досягнень у виданнях науко-метричних баз Scopus, Web of Science тощо.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Завдяки проведенню процедури конкурсного добору науково-педагогічних працівників, яка є прозорою, та залученню для участі у конкурсі претендентів також і із інших закладів освіти чи наукових установ, Університету вдалось сформувати колектив викладачів на ОНП з високим рівнем академічної та професійної кваліфікації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Залучення до занять професіоналів-практиків, експертів чи відомих науковців, представників роботодавців повинно носити системний характер. Задля визначення професіоналізму НПП рекомендовано проводити анкетування серед здобувачів за окремою ОП. Необхідною умовою підвищення якості підготовки аспірантів був би розроблений та затверджений план залучення стейкхолдерів до проведення занять та майстер-класів на договірній основі. Застосовувати матеріальне стимулювання НПП та аспірантів, що активізує оприлюднення результатів наукових досліджень у виданнях, що індексуються науко-метричними базами Web of Science та Scopus. Рекомендовано НПП більш активно публікувати результати наукових досліджень в таких виданнях, що дасть можливість відкрити в Університеті разові спеціалізовані ради. На сайті необхідно оновити розклад підвищення кваліфікації НПП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають критерію В з недоліками, що не є суттєвими. Забезпечення досягнення визначених в ОНП цілей та програмних результатів навчання відбувається за рахунок академічної та професійної кваліфікації викладачів, чому сприяють реалізовані в університеті: процедура конкурсного добору викладачів; система морального та матеріального стимулювання викладачів та здобувачів ОНП. ЕГ дійшла висновку, що за підкритерієм 6.3. наявна повна відповідність вимогам, а діяльність за підкритеріями 6.1, 6.2, 6.4, 6.5 та 6.6. загалом відповідає вимогам з недоліками, що не є суттєвими. ОНП в цілому корелює із якісними характеристиками критерію 6. Отже, можна вважати, що ОНП відповідає Критерію 6 за рівнем В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ встановила, що матеріально-технічне забезпечення в університеті на досить високому рівні: у навчальних аудиторіях є мультимедійне обладнання (одиниця), демонстраційні дошки та одна інтерактивна дошка, комп'ютерна техніка. Здобувачі мають вільний доступ до необхідної матеріально-технічної бази, навчальних лабораторій ННІ. Попередній аналіз відібраних зразків і проб під час проведення експерименту аспіранти проводять в навчально-науковій лабораторії ТВППТ (https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/POLOZHENNYA-PRO-NNLab-TVPPT-ODAU_2021.pdf) та в навчально-науковій-виробничій клініці (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/Pro-NNV-kliniku.pdf>). Аспіранти мають вільний доступ до багатопрофільної сертифікованої лабораторії для глибоких досліджень (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/Pro-Bagatoprofilnu-lab.vet.med.pdf>), де проводять загально-клінічні та біохімічні дослідження. Сертифікована лабораторія створена за фінансової та науково-технічної підтримки ЄС (<http://osau.edu.ua/pro-universytet/naukovarobota/bagatoprofilna-laboratoriya-veterynarnoi-medytsyny/>). В університеті функціонує наукова бібліотека, наповнення фондів якої (наявність методичних матеріалів, підручників, посібників й довідників, наукових періодичних видань) відповідає потребам здобувачів освіти. Аспірантам у доступній формі надається довідково-інформаційний матеріал (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/07/Polozhennya-pro-navchalno-metodychnyj-kompleks-dystsyplin.pdf>). Фундаментальна бібліотека (<http://library-odau.blogspot.com/>) має репозиторій для збереження та забезпечення доступу до навчально-методичних та наукових видань, а також доступ до МНБД Scopus, WoS. Здобувачі мають вільний доступ до мережі Інтернет. Інформація про фінансову діяльність ОДАУ доступна і зрозуміла та оприлюднена на сайті університету (<https://osau.edu.ua/publicna-informatsiya/shhorichna-zvitnist/>). ЕГ вважає, що необхідно продовжувати наповнення матеріально-технічної бази ННІ в напрямку забезпечення аудиторій стаціонарними мультимедійними проекторами та інтерактивними дошками. ЕГ у цілому встановила, що навчально-методичне забезпечення освітньо-наукової програми забезпечують досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЕГ встановила, що учасники освітнього процесу безоплатно користуються інфраструктурою університету, інформаційними фондами, бібліотекою, навчальною та науковою літературою та спортивними майданчиками, що визначено Статутом (<http://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Statut.pdf>). Здобувачі освіти та НПП мають вільний доступ до наукової та навчальної літератури в фундаментальній бібліотеці як в паперовій, так і в електронній формі для підготовки до лекційних, практичних та семінарських занять та проведення необхідних наукових досліджень. Під час он-лайн спілкування з директором фундаментальної бібліотеки пані Крайтель (зустріч 6 ч. 2) було встановлено, що оновлення бібліотечного фонду науковими та навчально-методичними матеріалами відбувається систематично і у повному обсязі. Інтереси здобувачів освіти в університеті представляють Рада молодих вчених (<https://osau.edu.ua/ru/pro-universytet/naukova-robota/naukove-tovarystvo-studentiv-aspirantiv-molodyh-vchenyh/rada-molodyh-vchenyh/>), Студентське самоврядування (<https://osau.edu.ua/ru/studentam/studentiske-zhyttya/>) та відділ аспірантури (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Polozhennya-pro-viddil-aspirantury-1.pdf>). В Університеті працюють «Скриньки довіри», через які аспіранти можуть надавати свої пропозиції щодо організації освітньо-наукового процесу, чи висловлювати свої зауваження та скарги. В Університеті регулярно проводиться моніторинг якості освіти (<https://osau.edu.ua/pro-universytet/pratsivnykam/rezultaty-monitoringu-yakosti-osvity/>) результати якого показують, що здобувачі освіти Університету на 78,6 % задоволені вибором спеціальності, 94 % підтвердили, що навчання відбувається до затвердженої ОП, а 82,9 % студентів ознайомлені з цілями і змістом ОП. ЕГ вважає, що необхідно запровадити опитувань здобувачів не лише щодо їх задоволення освітнім процесом, а і з питань їх задоволеності організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

ЕГ під час он-лайн зустрічі зі здобувачами, представниками студентського самоврядування, НПП, представниками допоміжних сервісних підрозділів дійшла висновку, що освітнє середовище враховує інтереси та задовольняє потреби аспірантів. Пріоритетом університету є створення інноваційного та безпечного освітнього середовища, комфортного для продуктивної освітньої, наукової та громадської діяльності, що визначено Стратегічним планом ОДАУ (<https://goo.su/6xr8Xz>). Відео-огляд навчальних та лабораторних аудиторій, актовий зали, спортивних майданчиків, гуртожитку та його інфраструктури ЕГ встановила, що освітнє середовище дійсно є безпечним для життя та здоров'я здобувачів. В університеті дотримуються норм безпеки праці та пожежної безпеки. Для аспірантів працює та надає, в разі необхідності, медичну допомогу студентська поліклініка (<https://helsi.me/clinic/91d3a180->

bf4f-4332-9b29-006bdea113d9). Персонал служби охорони праці в університеті контролює безпечність освітнього середовища (<http://osau.edu.ua/pro-universitytet/inshi-pidrozidily/sluzhba-ohorony-pratsi/>), керуючись Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу (<https://goo.su/FUWDfu>). Електричні мережі, лабораторне обладнання постійно моніториться на предмет безпеки. Велика увага приділяється пожежній безпеці всіх приміщень університету. При он-лайн спілкуванні зі студентським активом ЕГ встановила, що в ОДАУ створені умови для отримання психологічної допомоги всіма учасниками навчально-виховного процесу. Психологічну підтримку надає практикуючий психолог Дудовик Анна Віталіївна (<https://goo.su/PvYA>). Окремим дієвим органом в університеті є студентське самоврядування <https://osau.edu.ua/ru/studentam/studentske-zhyttya/>), яке направляє свою роботу на захист прав та інтересів своїх колег, звертається з пропозиціями, заявами та клопотаннями від імені студентів до адміністрації університету, допомагає вирішувати будь-які проблеми та складності. Побут студентів в університеті регулюється "Умовами та правилами проживання в гуртожитку" (<https://osau.edu.ua/ru/studentam/prozhyvannya-u-gurtozhytkah/>). Університет має 3 гуртожитки на 1475 місць. При цьому, житлова площа на одного студента становить 7,46 м², а кількість студентів на одне місце у їдальнях та буфетах становить 6 осіб. Гуртожитки придатні для проживання іноземних студентів, а також для безперешкодного доступу та перебування осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Відповідно до наказу ректора № 72-заг. від 24.02.21 р. про посилення заходів безпеки на можливі ризики виникнення надзвичайних ситуацій, терористичних актів, диверсій, мінування (<https://goo.su/609AZ>) керівникам цивільного захисту (п. 3) факультетів, комендантам навчальних корпусів та гуртожитків, завідувачу студентським містечком чітко визначений алгоритм дії в разі виникнення таких загроз.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЕГ переконалася, що Університет забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів третього рівня вищої освіти. Всебічну консультативну допомогу аспіранти отримують, перш за все, безпосередньо від наукових керівників дисертаційного дослідження. Відділ міжнародного співробітництва та зовнішньоекономічних зв'язків (<https://osau.edu.ua/ru/viddil-douniversytetskoyi-pidgotovky-ta-pidvyshhennya-kvalifikatsiyi-fahivtsiv/>) своєчасно інформує аспірантів щодо можливостей академічної мобільності, стажування, участі в Міжнародних проектах та конференціях. Освітня підтримка здобувачам надається через доступ до електронної платформи Moodle, де розміщені навчальні матеріали. Всім здобувачам надаються персональні логіни і паролі доступу до платформи, які є обов'язковими. Для створення індивідуальної траєкторії навчання та онлайн-супроводу самостійної роботи в Навчально-науковому інституті діє платформа дистанційного навчання (<https://moodle.osau.edu.ua/course/index.php?categoryid=45>, <https://moodle.osau.edu.ua/course/index.php?categoryid=21>) (для внутрішнього користування) з онлайн-супроводом самостійної роботи. Консультативну підтримку, за потреби, здобувачі отримують в юридичному відділі університету, відділі працевлаштування, в клініці та в психологічній службі (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/03/POLOZHENNYA-PRO-PSYHOLOGICHNU-SLUZHBU-ODAU.pdf>). При он-лайн спілкуванні зі студентським активом було з'ясовано, що в цілому здобувачі освіти задоволені наявною організаційно-інформаційною підтримкою. Соціальна підтримка здобувачів забезпечується, у тому числі, нарахуванням стипендії (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2017/10/Polozhennya-pro-doromogy.pdf>). Для здобувачів третього рівня вищої освіти створені достатньо комфортні умови проживання в гуртожитку, в якому є місця для сімейних. Стан морально-психологічних і організаційних умов студентів моніториться через анонімне опитування (<https://osau.edu.ua/pro-universitytet/naukova-robota/aspirantura/osvitnij-protses/monitoring-osvitno-naukovyh-program/>), як засіб визначення думки щодо якості освітнього та наукового процесу, важливих моментів процесу навчання, для їх врахування та покращення якості освітнього процесу. Під час роботи ЕГ попередніх та наявних скарг з боку здобувачів вищої освіти не було. ЕГ вважає за необхідність у розробці Положення про дистанційне навчання в ОДАУ.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Умови для навчання осіб з особливими потребами регулюються в університеті Положенням про організацію освітнього процесу, в якому передбачено можливість індивідуального навчання (п. 4.1.) (<https://goo.su/ctg3>), Положенням про організацію інклюзивного навчання (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/polozhennya-pro-inklyuzivne-navchannya-Word.pdf>), в якому враховуються індивідуальні характеристики здобувачів освіти з особливими освітніми потребами. Для таких здобувачів визначені можливість навчання за індивідуальним планом або за індивідуальним графіком тощо, що врегульовано положенням (<https://goo.su/bWtB>). Це положення регламентує вимоги (п.1.1) щодо доступності до навчальних приміщень та супровід осіб з особливими освітніми потребами та інших маломобільних груп населення, а також реалізації освітніх систем зі створення більш сприятливих умов для розвитку осіб з особливими освітніми потребами та інших маломобільних груп (п.2.3.). Університет позиціонує себе як територія без обмежень для всіх здобувачів (<https://goo.su/aumj>): це пандуси, кнопка виклику персоналу, спеціально обладнані санітарні зони, доступ до читальної зали з інтернетом та до онлайн-бібліотеки тощо. В Університеті визначені організаційні засади інклюзивного навчання, що регулюється відповідним положенням (<https://goo.su/bxF5>). В Університеті введений у дію наказ ректора "Про затвердження Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в ОДАУ". Для студентів з обмеженими можливостями може бути організована робота в мережі на основі використання елементів і ресурсів Moodle, а також відкритих інструментів і сервісів в мережі Інтернет. За результатами он-лайн ознайомлення з матеріально-технічною базою встановлено, що Університет має

необхідні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. Наразі серед здобувачів освіти за третім освітньо-науковим рівнем вищої освіти, які навчаються в Університеті, немає осіб з особливими освітніми потребами. Під час он-лайн зустрічі зі здобувачами та представниками студентського самоврядування було встановлено, що вони обізнані щодо реалізації порядку супроводу осіб з особливими освітніми потребами та маломобільних груп, хоча спочатку і не зорієнтувалися хто такі здобувачі з особливими потребами. ЕГ вважає, що необхідно більш активно та в зрозумілій формі інформувати студентів про здобувачів з особливими потребами. То ж потребує додаткового висвітлення інформація щодо доступу до приміщень, прав та обов'язків осіб з особливими освітніми потребами. Під час відео-огляду матеріально-технічної бази був продемонстрований один пандус для маломобільних здобувачів лише в гуртожитку.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

ЕГ з'ясувала, що в Університеті проводиться профілактика булінгу (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Napryamku-profilaktyky-bulingu.pdf>) – це, насамперед, просвітницька робота відділу наукової та виховної роботи. В університеті чітко визначений порядок, терміни подання та розгляд заяв про факт булінгу (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Poryadok-podannya-ta-rozglyadu-zayav-pro-fakt-bulingu.pdf>), де зазначається, що заявники зобов'язані терміново повідомляти ректора про випадки булінгу (цькування). В ОДАУ відпрацьована технологія реагування працівників на виявлення чи встановлення факту булінгу (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Tehnologiya-reaguvannya-pratsivnykiv-ODAU-na-vyuvlennya-faktu-bulingu.pdf>): якщо викладач або інший працівник став свідком булінгу, то він зобов'язаний повідомити адміністрацію незалежно від того, покаржилась йому жертва булінгу чи ні. Учасники освітнього процесу в своїй діяльності керуються Положенням про протидію булінгу (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Polozhennya-protydiya-bulingu-s-pechatyu.pdf>) та розробленими планами заходів запобіганню та протидії булінгу (цькуванню) (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/PLAN-zahodiv-profilaktyka-buling.pdf>). В університеті встановлений комплекс правил, стандартів і процедур щодо виявлення, протидії та запобігання корупції відповідно до (п.1.) антикорупційної програми (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/5ANTYKORUPETSIJNA-PROGRAMA-ODAU.pdf>). Учасники освітнього процесу керуються Положенням про академічну доброчесність <https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/11/Polozhennya-pro-akadem.-dobrochesnist.pdf>, в якому закріплюють правила (п. 1.4.) етичної поведінки у трьох основних сферах – освітній, науковій та виховній. Завдання куратора академічної групи полягає у тому (п.2.1.), щоб створити морально-психологічні і організаційні умови для саморозвитку особистостей з урахуванням їх психофізичних і інтелектуальних здібностей (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/Polozhennya-pro-kuratora-akademichnoyi-grupy-Odeskogo-derzhavnogo-agrarnogo-universytetu.pdf>). Забезпечення та контроль за здійсненням заходів щодо запобігання корупції в університеті здійснює уповноважена особа з питань (п.4.1.) запобігання та виявлення корупції та її попередження (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/2polozhennya-pro-upovnovazhenu-z-pytan-koruptsiyi.pdf>) та розроблена Антикорупційна програма (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/04/5ANTYKORUPETSIJNA-PROGRAMA-ODAU.pdf>). Попередження та протидія корупції (<http://osau.edu.ua/publiczna-informatsiya/zapobigannya-ta-protydiya-koruptsiyi-v-universyteti/>) можна здійснити засобами електронного зв'язку (jur.firma.kanon@gmail.com). ЕГ на он-лайн зустрічі зі студентським активом з'ясувала, що про факти булінгу чи корупції, сексуальних домагань тощо здобувачам освіти не відомо.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОНП повністю забезпечує реалізацію визначених цілей та програмних результатів навчання. Учасникам освітнього процесу наданий безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів університету. Фундаментальна бібліотека використовує новітні інформаційні технології, надає безоплатний доступ до всіх своїх ресурсів, що забезпечує зручність користування фондами для надання освітніх послуг. Освітнє середовище безпечно для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти та надає можливість задовольнити їх потреби. Відділ міжнародних зв'язків, Рада молодих вчених та Студентське самоврядування надають допомогу аспірантам. Учасники освітнього процесу мають можливість отримати кваліфіковану психологічну підтримку чи допомогу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

ЕГ рекомендує продовжувати наповнення матеріально-технічної бази ННІ ОДАУ, запровадити опитувань здобувачів щодо їх задоволеності організаційною, інформаційною, консультативною та соціальною підтримкою, більш активно та в зрозумілій формі інформувати студентів про здобувачів з особливими потребами та надання домедичної допомоги, продовжити роботу по створенню умов щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми

потребами, а саме – встановлення спеціальних пристосувань (поручнів, парт, автоматичних платформ-підіймачів для колісних засобів пересування тощо) та розробити Положення про дистанційне навчання в ОДАУ

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Виявлені недоліки не є суттєвими та не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти і можуть бути виправлені протягом короткого терміну. Виділені сильні сторони і позитивні практики та незначні слабкі сторони при аналізі за критерієм 7 дозволили експертній групі зробити висновок, що підкритерії 7.3. та 7.6. мають повну відповідність, а підкритерії 7.1., 7.2., 7.4., 7.5. – загалом відповідають вимогам. Застосовуючи голістичний підхід, ЕГ дійшла висновку, що ОНП та освітня діяльність за цією програмою в контексті критерію 7 загалом відповідають рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Університет здебільше дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Зазначені процедури визначені та регулюються «Положенням про освітні програми у ОАДУ (нова редакція)», посилення у ЗСО коректне, яке достатньо детально описує функціонування ОП. Представлені документальне забезпечення освітніх програм; порядок розроблення, затвердження, відкриття, перегляду і закриття освітньої програми; вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Однак, в зазначеному документі зустрічаються деякі неточності: надана на стор. 5 інформація щодо рівнів НРК є неактуальною, застаріла. В документі (стор. 10) вказано, що «проектні групи формують ... на період ... розроблення, моніторингу, перегляду, проведення процедур зовнішнього оцінювання (ліцензування, акредитація), самооцінювання або інших необхідних процедур», тобто є періоди, коли проектна група, на яку покладені функції моніторингу, не існує. Такі розриви функціонування недоцільні. У відомостях СО вказано, що перегляд ОП відбувається «з певною періодичністю, але не рідше одного разу протягом терміну дії освітньої програми», а в положенні «моніторинг та періодичний перегляд ОП .... проводити раз на рік (стор. 16)». Фактично, з 2019 року перегляд ОНП відбувався згідно положення щорічно (<https://osau.edu.ua/pro-universitytet/naukova-robota/aspirantura/tehnologiya-vyrobnytstva-i-pererobky-produktsiyi-tvarynnytstva/onp-tretogo-osvitno-naukovogo-rivnya-phd-zi-spetsialnosti-204-tvppt/osvitno-naukova-programa/>), але інформація в відомостях СО щодо цього некоректна. При спілкуванні у фокус-групах і здобувачі освіти, і роботодавці, і науково-педагогічні працівники заявили про свою участь в удосконаленні ОНП, як то і прописано у відповідному положенні. В положенні вказано, що «Освітня програма може бути включена до Правил прийому і на неї може бути оголошений набір тільки за умови ... наявності спеціальності, в рамках якої відкривається ця ОП». Зазначений пункт звучить можливості для Університету відкривати освітні програми в межах нових спеціальностей, що на сьогодні не заборонено для нерегульованих спеціальностей. В документі «Положення про забезпечення якості освітньої діяльності в Одеському державному аграрному університеті» (посилання в відомостях СО коректне) по при заявлений опис всіх ланок керування якістю освіти (з 5 по 22 сторінку), не знайдено опису функцій «проектної групи», яка описується у положенні про освітні програми. Це вказує на певну неузгодженість внутрішньої нормативної бази. Однак, протоколи засідань проектної групи наведені (<https://osau.edu.ua/pro-universitytet/naukova-robota/aspirantura/tehnologiya-vyrobnytstva-i-pererobky-produktsiyi-tvarynnytstva/onp-tretogo-osvitno-naukovogo-rivnya-phd-zi-spetsialnosti-204-tvppt/obgovorennya-onp/>), і гарант пан Руслан Сусол особисто підтвердив таку роботу.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

В Положенні про освітні програми в ОДАУ (<http://surl.li/bhpzq>) стор. 11 зазначається, що оцінювання потенціалу програми проводиться « шляхом консультацій з зацікавленими сторонами - здобувачами вищої освіти», стор. 13 - органи студентського самоврядування «можуть подавати пропозиції та зауваження до змісту навчальних планів», «до змісту програм навчальних дисциплін»; стор.14 - «до проведення самообстеження ОП залучають... здобувачів освіти» та п.4.6.4. «студентський рівень контролю». У Положенні про забезпечення якості освітньої діяльності в ОДАУ (<http://surl.li/bhqaj>) у п.3.9 стор 34 - «система моніторингу та перегляду освітніх програм відбувається за участю студентів». П. 2.13 - «Органи студентського самоврядування зобов'язані..» долучатися. Це формулювання є не досить вдалим, бо заклад освіти не має повноважень зобов'язувати орган студентського самоврядування, це право. На зустрічі 4 голова студентської ради пані Цимбал відмітила, що самоврядування підпорядковується

проректору, що є некоректним. Щодо участі у удосконаленні ОП пані Цимбал не навела прикладів. Голова студентської ради Інституту біотехнології та аквакультури пані Бова (замість Сутайкіної Є. по узгодженню) також не виділила напрям роботи щодо удосконалення ОП, але наголошувала на участі самоврядування у вирішенні поточних студентських проблем. На зустрічі з здобувачі освіти пані Мамедова, Горкава, пан Чебан наводили приклади свого впливу на удосконалення ОНП. Здобувачі освіти III рівня є членами Ради молодих вчених (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Sklad-rady-molodyh-vchenyh.pdf>). Але план роботи Ради не передбачав розгляду питань щодо якості ОНП (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/Plan-rady-molodyh-vchenyh-ODAU.pdf>). Протоколи засідань Ради у вільному доступі відсутні. Результати опитувань здобувачів освіти, які наявні на сайті, не сепаровані по ОП, а надані змішано по 3 рівням і 9 спеціальностям (<http://surl.li/bhqan>), тому в такому вигляді для аналізу щодо якості конкретної ОП неприйнятні. Опитування здобувачів III рівня (<http://surl.li/bhpzv>) також проведене «змішано», що має ті ж недоліки (<http://surl.li/bhpzz>). Методист сектору забезпечення якості освіти пані Костохіна (зустрічі 6 ч.1) пояснювала процедуру розбору «вручну» анкет здобувачів освіти певної ОП та їх подальший аналіз та передачу результатів гарантам і завідувачам кафедр, але такі результати не представлені на сайті і не були продемонстровані. Однак, здобувачі освіти при спілкуванні вказували на проходження опитувань і вільне спілкування з гарантом щодо змін в ОП. Так пані Горкава ініціювала введення дисципліни ОЗ 04, що підтверджується змістом ОНП. Посилання у звіті СО на «фактичні результати змін ОНП» є некоректним. Але під час спілкування в усіх фокус-групах факти озвучувалися, на прохання ЕГ були виставлені протоколи засідань проектних груп на сайті (<http://surl.li/bhpze>), наявність змін в ОП підтверджується їх змістом (<http://surl.li/bhpzj>)

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Залучення роботодавців до удосконалення ОП прописано в «Положенні про освітні програми в Одеському державному аграрному університеті (нова редакція)», (https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/POLOZHENNYA-PRO-OSVITNI-PROGRAMY_NOVA-REDAKTSIYA_2021.pdf) стор. 11 та у «Положенні про забезпечення якості освітньої діяльності в Одеському державному аграрному університеті» п. 2.15 стор. 22 та п.4.5. стор. 37 (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/VSyAO-Polozhennya-ODA31.07-1.pdf>), де вказано, що роботодавці у системі забезпечення якості освіти беруть участь у формулюванні цілей та ПРН, та у періодичному перегляді ОП. Присутність роботодавців у процедурах забезпечення якості підтверджується через функціонування ради роботодавців (<https://osau.edu.ua/pro-universytet/fakultety/navchalno-naukovyj-institut-biotehnologij-ta-akvakultury/rada-robotodavtsiv-za-spetsialnistyu-204-tvppt/>), на сайті Університету надана інформація щодо складу ради роботодавців, протоколи засідань цієї ради. ОНП проходила обговорення, що відображено у протоколах 3.4. До складу Ради роботодавців входять науковці: Смилов С. Ю. – заступник директора з наукової роботи Інституту свинарства і АПВ НААН; Маслюк А. М. – завідувач сектору козівництва Інституту тваринництва степових районів «Асканія Нова» та інші. На запит ЕГ у відповіді гарант надав Положення про Раду роботодавців. У звіті СО наявні рецензії від роботодавців (В.Я.Лихач, О. Ведмеденко, П.А.Ващенко) стосовно якості ОНП. Вони є схвальними, але не містять пропозицій. На сайті присутня анкета для роботодавців (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScootG5jAAQiWF-MgirlflezgiQRY8URCvY92f5KiZW1XV8g/viewform>), але результатів такого анкетування не було представлено. Під час інтерв'ю з роботодавцями (зустріч 3) підтверджена їх участь у вдосконаленні ОНП через роботу Ради роботодавців, анкетування та залучення до навчальних занять (<https://osau.edu.ua/onlajn-zustrich-aspirantiv-z-predstavnykamy-vyrobnytstva/>), проведення практики та спільних наукових досліджень. Особливістю третього освітнього рівня є орієнтованість здобувачів на науково-педагогічну діяльність, тому ОДАУ також є роботодавцем для випускників за ОНП, а його працівники безпосередньо беруть участь у процесі періодичного перегляду ОНП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У звіті СО наведена інформація щодо випускників ОНП, які на сьогодні працевлаштовані в Університеті. Тематичних рубрик на сайті не було знайдено. Анкета для опитування випускників на сайті наявна (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdD-Cfq8bih9-raMfm8cEPvIRdYEZvoGCySsqoYuoovVCEix-w/formResponse>), результати опитувань не наведені. Згідно Положення про забезпечення якості освітньої діяльності (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2020/09/VSyAO-Polozhennya-ODA31.07-1.pdf>) п.2.11. стор.19 гарант зобов'язаний «забезпечувати зв'язок з випускниками». Гарант при спілкуванні вказав, що цю роботу виконує, випускників ще мало. При спілкуванні на відкритій зустрічі з випускником паном Олександром Тацій, ним було запропоновано внести вибірково дисципліну «штучний інтелект».

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Розподіл обов'язків щодо керування якістю прописані у Положенні про забезпечення якості освітньої діяльності (<http://surl.li/bhqaj>) стор.5-22. Наведені обов'язки, які виконуються посадовими особами та інституціями, в тому числі і не в розрізі забезпечення якості освіти. Так в обов'язки ректора входить «формування контингенту осіб, які

навчаються.» стор. 5; що не є керуванням якістю. Прописані обов'язки від ректора до органів студ. самоврядування (з формулюванням «зобов'язані п.2.13.» що є некоректним з огляду на незалежність цих органів). Взаємодія рівнів схематично не представлена і надана інформація є занадто розширеною щодо розуміння чіткості функціонування системи якості освіти. Положення містить посилання на застарілі норми неактуальних документів (п. 3.5. стор. 29). Науково-методична рада Університету, згідно Положення п.2.4. стор. 9, затверджує робочі програми навчальних дисциплін та програми практик. Враховуючи певні недоліки ОП1, ОП2 та ОП3 (описані у критерії 2), а також ППО1 в розрізі програмних результатів навчання, діяльність ради в цьому питанні виявилася недостатньо ефективною. На сайті наявні документи, які підтверджують роботу проектної групи (<http://surl.li/bhqci>), хоча сама проектна група не описана в Положенні про забезпечення якості освітньої діяльності (<http://surl.li/bhqaj>). Положення містить систему критеріїв оцінки рівнів внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності (розділ 5., Д. 1 стор. 41-52.), яка є спробою кількісної оцінки її ефективності, але практичне застосування її не було підтверджене ані гарантом, ані представником сектору забезпечення якості освіти пані Костюхіною, яка не зрозуміла суті запитання (резервна зустріч). Під час зустрічі 6 ч. 1 пані Костюхіна вказала на аналіз сектором змісту робочих програм на предмет наявності елементів повторення матеріалу з інших освітніх рівнів, але на запит ЕГ документів, які б свідчили про результати такого аналізу, представлено не було. Враховуючи виявлені ЕГ певні збіги матеріалів робочих програм з нормами нижчих рівнів освіти, тавтологічні назви тем як то «Наукові засади ... на наукових засадах», і ще 6 подібних тем ОП 01 стор.12 (табл. 1 відомостей), заявлену роботу сектору з цього питання треба удосконалювати. Функціонує система опитувань стейкхолдерів, але всі респонденти проходять через одну форму і це ускладнює аналіз результатів. Методика визначення рейтингу НПП (<http://surl.li/bjtlx>) містить незрозумілі формули п.4.15 (5.15) та п.4.17 (5.17) стор. 4,5. За ідею рейтингу взятий індивідуальний план викладача на 1548 г. річного навантаження. (п. 5.8. стор 4), і повнота погодинного виконання цього плану оцінюється. Це є спірним, бо оплата праці НПП здійснюється саме за виконання роботи в зазначеному обсязі, і НПП не повинен переробляти чи не доробляти (додаткові матеріали до звіту). При спілкуванні на зустрічі 6 ч. 1. пан Данчук пояснив, що коефіцієнт менше одиниці пояснюється роботою НПП на неповну ставку чи недостатньо сумлінним поданням інформації.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Освітньо-наукова програма акредитується повторно, відповідно зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередньої акредитації, здебільше враховані. Здійснена спроба більш чіткого формулювання мети ОНП, але ще є резерв її удосконалення в контексті відповідності місії діяльності Університету в напрямі формування у здобувачів освіти соціальної відповідальності. Не повною мірою відображене орієнтування у меті на 8 рівень НРК в частині «критичного аналізу, оцінки і синтезу нових та комплексних ідей». Але за змістом ОК це наявне. З ОНП вилучено дисципліни професійного спрямування, що дублювали зміст ОК попередніх освітніх рівнів, але змістове наповнення ОК ОПО1-ОПО3 вимагає конкретики і деталізації, бо на сьогодні наведені назви тем змісту цих компонентів містять певні ознаки формальності (табл. 2 звіту СО). Враховані побажання стосовно розширення можливостей аспірантів при виборі варіативної складової ОНП. Оптимізовані аудиторне навантаження та рекомендована література. При спілкуванні зі здобувачами освіти експертна група пересвідчилась, що вони обізнані щодо правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, і наявний прецедент такого зарахування (модуль, зарахований пані Горкавій М. з дисципліни ОЗ оз). Для проведення занять залучаються професіонали-практики (<https://osau.edu.ua/gostova-lektsiya-suchasni-metody-doslidzhen-u-tvarynnystv/>), утворена Рада роботодавців. Проводяться публічні заходи щодо популяризації академічної доброчесності. Покращена робота в питаннях міжнародної співпраці, що детально прокоментувала пані Ірина Антоник (відкрита зустріч). На запит ЕГ гарант надав коректний документ (відповідь від 3 лютого 2022 о 17.25), який показує на 42 пунктах врахування зауважень попередніх експертів. На фінальній зустрічі ректор пан Михайло Брошков наголосив, що пропозиції та зауваження, які надають експерти, вважає дуже цінними, і заклад прикладає і в подальшому буде прикладати всіх зусиль до покращення.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Спілкування в усіх фокус-групах підтвердило розуміння важливості застосування дієвих механізмів керування якістю у вищій освіті взагалі, в університеті і на ОНП особливо. В цілому, спілкування з представниками академічної спільноти справляє позитивне враження щодо втілення культури якості. Відчувається бажання до удосконалення освітньої діяльності, гарний психологічний клімат між викладачами і студентами, демократичність і відкритість процесів і процедур. Налагоджена активна робота зі стейкхолдерами, розширені міжнародні зв'язки.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Наявна внутрішня нормативна база щодо удосконалення ОНП та функціонування системи внутрішнього забезпечення якості, відбуваються реальні процеси удосконалення, до яких залучені здобувачі і інші стейкхолдери.

Функціонує Рада роботодавців, наявна відповідна нормативна база в повному обсязі. Випускники надають свої пропозиції, функціонує система опитувань. Зауваження та рекомендації беруться до уваги, проведена значна робота по врахуванню зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередніх акредитацій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Нормативні документи недостатньо узгоджені щодо проектних груп (відсутнє положення про проектні групи), переривчасте функціонування проектних груп. У нормативних документах зустрічаються некоректні формулювання, як то «забав'язані» до студентського самоврядування, посилання на застарілі норми. Відсутній автоматичний аналіз анкет респондентів за певними ОП (змішані результати аналізу). Не наведені циклічні процеси керування якістю освіти зі зрозумілим взаємодіями. Спілкування у фокус групах показало розбалансованість процесів і їх дещо декларативний характер в частині кількісної оцінки ефективності системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Пропозиції: Оновити та розширити внутрішню нормативну базу щодо функціонування системи внутрішнього керування якістю освіти. Змінити систему визначення рейтингу. Розробити положення щодо функціонування проектної групи.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

В контексті відповідності критерію 8 чотири підкритерії (8.1., 8.2., 8.4., 8.6. та 8.7.) загалом відповідають вимогам, але мають недоліки, які не є суттєвими і не впливають на якість підготовки здобувачів вищої освіти. За підкритерієм 8.5. встановлена часткова невідповідність, яку можна усунути в однорічний строк. За підкритерієм 8.3. відповідність висока. Застосовуючи голістичний підхід, вважаємо, що ОНП та освітня діяльність за цією програмою в контексті критерію 8 загалом відповідають рівню В з деякими недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертною групою підтверджено чіткість та зрозумілість правил і процедур, що регулюють права й обов'язки учасників освітнього процесу та послідовність їх виконання, що підтверджується Статутом ЗВО (https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/09/Statut_2021.pdf), діючими Положеннями про організацію освітнього процесу, про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти (<https://osau.edu.ua/publicna-informatsiya/polozhennya-odau/>) тощо. Всю загальну інформацію у вільному доступі розміщено на сайті установи, у рубриці «Публічна інформація»: <https://osau.edu.ua/publicna-informatsiya/>. Для здобувачів третього рівня вищої освіти всю актуальну інформацію подано у вкладці «Аспірантура» (<https://osau.edu.ua/pro-universytet/naukova-robota/aspirantura/>).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін.

Проект ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» розміщено на сайті за посиланням https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/07/ONP-204_TVPPPT_2021-2022.pdf. В цілому вся актуальна інформація щодо ОНП розміщена у вільному доступі на веб-сторінці ЗВО (<https://osau.edu.ua/pro-universytet/naukova-robota/aspirantura/tehnologiya-vyrobnytstva-i-pererobky-produktsiyi-tvarynyntstva/onp-tretogo-osvitno-naukovogo-rivnya-phd-zi-spetsialnosti-204-tvppt/>). У ході бесіди з гарантом, здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня, роботодавцями та академічною спільнотою, підтверджено, що вони долучаються до обговорення ОНП. ЗВО забезпечує вчасне висвітлення проекту для публічного обговорення на сайті університету (<https://osau.edu.ua/pro-universytet/pratsivnykam/osvitni-programy/proekt-osvitnih-program/>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

У рубриці «Аспірантура» є доступ до усіх необхідних документів та інформації щодо ОНП (<https://osau.edu.ua/pro-universytet/naukova-robota/aspirantura/tehnologiya-vyrobnytstva-i-pererobky-produktsiyi-tvarynnytstva/onp-tretogo-osvitno-naukovogo-rivnya-phd-zi-spetsialnosti-204-tvppt/>). Вся інформація коректна та зрозуміла, її обсяг достатній для інформування всіх стейкхолдерів. ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», силабуси дисциплін розміщено також на сайті в вільному доступі. Крім того, для інформування відповідних зацікавлених сторін у розділі «Публічна інформація» представлено внутрішньоуніверситетські нормативні акти та положення, що стосуються освітнього процесу, кадрової політики, функціонування структурних підрозділів; всі установчі документи закладу; планово-фінансова документація.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Університет чітко дотримується прозорості й публічності викладеної та наданої інформації. ЕГ встановила, що усі процедури є доступними та відкритими для усіх учасників освітнього процесу, і є регульованими в частині інформування про особливості навчального процесу. Усі зацікавлені сторони долучені до внесення своїх рекомендацій та побажань до проекту освітньо-наукової програми. Веб-сторінка, а саме офіційний сайт ОДАУ, є інформативним і насиченим.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Суттєвих недоліків не виявлено. Пропозиції стосовно змін та оновлень до ОНП, що надійшли від усіх стейкхолдерів, потребують ширшого оприлюднення. Рекомендації: 1) Здійснювати оприлюднення пропозицій, що надходили до проектів ОНП, та рішення відповідних органів щодо їх прийняття чи відхилення; 2) Задля полегшення пошуку інформації, яка стосується проведення акредитаційної експертизи, як ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» та в подальшому для інших акредитацій освітньо-професійних (наукових) програм, сконцентрувати всю інформацію в одній вкладці «Акредитація» на сайті університету та наповнювати її необхідною інформацією, зокрема висвітлювати врахування пропозицій від усіх стейкхолдерів (здобувачів ВО, академічної спільноти, роботодавців) щодо покращення якості освітньо-наукової програми та змістовного її наповнення.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Експертна група відмічає, що прозорості та публічності діяльності в ОДАУ приділена серйозна увага і функціонування університету з огляду на відкритість процесів відбувається достатньому рівні. Зважаючи на наведені позитивні сторони та відсутність суттєвих зауважень до забезпечення прозорості і публічності ЕГ дійшла висновку, що ОНП за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» відповідає рівню В за Критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Зміст ОНП відповідає науковим інтересам здобувачів третього рівня вищої освіти. Обов'язкові компоненти ОНП «Актуальні проблеми технології виробництва і переробки продукції тваринництва» та «Управління селекційними процесами у тваринництві» сприяють досягненню програмних результатів навчання, але потребують більш глибокого і конкретного розкриття як в робочій програмі, так і при наповненні системи для дистанційного навчання Moodle. ОК «Методика і організація дисертаційного дослідження» та «Статистичні методи обробки інформації в наукових дослідженнях» забезпечують підготовку до дослідницької діяльності та змогу кваліфіковано відображати

результати наукових досліджень. У свою чергу вибіркові ОК зорієнтовані на отримання більш глибоких і водночас вузькоспеціалізованих знань з тем дисертаційних досліджень здобувачів. Варто зазначити, що в ОНП 2021 року збільшився спектр вибіркових компонент, релевантний науковим інтересам здобувачів, що дозволить поліпшити якість освітньої підтримки їх наукових досліджень. Повноцінна підготовка до викладацької діяльності в закладі вищої освіти забезпечується наступними освітніми компонентами ОНП: «Інноваційні технології в педагогіці вищої школи», «Філософія науки» та «Педагогічна практика». Вищезазначені компоненти забезпечують формування у здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії компетентностей щодо здійснення освітнього процесу, навчання, розвитку і підготовки.

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

Дотичність наукової діяльності аспірантів напряму досліджень наукових керівників передбачається вже на етапі вступу в аспірантуру, де абітурієнти представляють дослідницьку пропозицію чи досягнення, які оцінюють фахівці та потенційні наукові керівники під час співбесіди. Наступним етапом забезпечення відповідності наукових тем аспірантів напрямам досліджень наукових керівників є обговорення з науковим керівником та завідувачем кафедри, з подальшим затвердження теми наукових досліджень на засіданнях відповідної кафедри, факультету, вченої ради університету. Відповідність тем наукових досліджень здобувачів напрямам досліджень їх наукових керівників було підтверджено в ході спілкувань у фокус-групах, а також цю відповідність наочно демонструє інформація на сайті університету у рубриці «Аспірантура», вкладка портфоліо здобувачів та наукових керівників (https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/Portfolio-Terzeman-D.L_2021.pdf, <https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/Portfolio-Riznychuk-I.F.pdf>).

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

ОДАУ організаційно та матеріально забезпечує в межах ОНП можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів через проведення регулярних конференцій (<https://osau.edu.ua/pro-universytet/naukova-robota/materialy-konferentsi/>), круглих столів, семінарів. Аспіранти ОНП мають доступ до безкоштовного використання ресурсів лабораторій (оплачують лише деякі реактиви), наукової літератури бібліотечного фонду ОДАУ, безкоштовного підключення до мережі Інтернет. Аспіранти ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» мають можливість безкоштовно публікувати результати власних досліджень та їх апробації у фаховому журналі «Аграрний вісник Причорномор'я» (<https://abbsl.osau.edu.ua/index.php/visnuk>). На досягнення визначених ОНП цілей та ПРН спрямована діяльність міжкафедральної лабораторії ТВППТ, багатопрофільної лабораторії ветеринарної медицини, комп'ютерного класу, навчальних аудиторій, які обладнані відповідно до потреб ОНП. В ході зустрічей з фокус-групами здобувачів, роботодавців та НПП, підтверджено, що здобувачі мають можливість проводити дослідження у наукових установах, державних та приватних підприємствах (ІТСП «Асканія-Нова», ІС та АПВ НААН України, Інституту розведення і генетики тварин ім. М. В. Зубця НАА)

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

Здобувачі третього рівня вищої освіти забезпечені доступом до міжнародних баз даних Scopus, WoS, Bentham Science Publishers, беруть участь у міжнародних наукових конференціях, мають публікації у виданнях, віднесених до міжнародних баз даних. Під час зустрічей з'ясовано, що аспірантку другого року навчання Горкаву Маргариту, рекомендовано для участі в міжнародному стажуванні, в рамках програми академічної мобільності ЕРАЗМУС+ в Університеті Атаютюрка. Міжнародну співпрацю в Одеському державному аграрному університеті здійснює Відділ міжнародного співробітництва та зовнішньоекономічних зв'язків (<https://osau.edu.ua/pro-universytet/mizhnarodnadiyalnist/>). У ході спілкування з фокус-групами ЕГ виявлено, що заклад працює над удосконаленням та покращенням міжнародної співпраці як науково-педагогічних працівників, так і здобувачів ВО в цілому.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

На офіційному сайті ОДАУ в рубриці «Апробація результатів наукових досліджень» (<https://osau.edu.ua/pro-universytet/naukova-robota/aspirantura/publikatsiyi/aprobatsiya-rezultativ-naukovyh-doslidzhen/>) висвітлена інформація щодо участі наукових керівників з результатами дослідницької діяльності в міжнародних науково-практичних конференціях. Враховуючи звіт науково-дослідної роботи кафедри ТВППТ (<https://osau.edu.ua/wp->

content/uploads/2021/12/Zvit-z-naukovo-doslidnoyi-roboty-kafedry-TVPPТ-za-2021-r.pdf) та інформацію надану в ході онлайн-зустрічей, підтверджено, що наукові консультанти аспірантів беруть участь у дослідницьких проєктах, результати яких стають основою для одержання патентів, регулярно публікуються у фахових виданнях, мають публікації, що індексуються базою Web of Science та Scopus. Однією із таких позитивних практик була робота пана Руслана Сусола в рамках міжнародного проєкту «Випасання худоби для попередження стихійних пожеж, надання екосистемних послуг, охорони природи та управління ландшафтами» в рамках програми LIFE (GRAZELIFE LIFE18 PRE NL 002). Також, наукові керівники-доценти пані Наталія Кірович та пані Світлана Косенко долучились до реалізації міжнародних грантових проєктів в ролі експертів.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Під час онлайн-зустрічей підтверджено факт обізнаності всіх учасників освітнього процесу з особливостями академічної доброчесності, а також встановлено, що наукові керівники та здобувачі третього рівня вищої освіти ОДАУ дотримуються кодексу академічної доброчесності та проінформовані щодо наслідків порушення вимог академічної доброчесності. Усі учасники освітнього процесу обізнані з процедурою дотримання академічної доброчесності, що регламентуються «Положенням про академічну доброчесність в ОДАУ» (<https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2021/04/Polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist-v-ODAU-2019-.pdf>) та «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах у Одеському державному аграрному університеті (нова редакція)» (https://osau.edu.ua/wp-content/uploads/2022/02/Polozhennya-pro-akadem-plagiat-nova-redaktsia_2022.pdf). Крім зазначених положень, у розділі «Аспірантура» розміщено також лист МОН, що стосується діяльності університетів щодо забезпечення академічної доброчесності (<https://osau.edu.ua/pro-universytet/naukova-robota/aspirantura/dysertatsiya/polityka-akademichnoyi-dobrochesnosti/>). Усі публікації у фахових та наукометричних виданнях, зарахування всіх можливих наукових робіт відбуваються виключно після виконання перевірки текстів на авторську оригінальність. Так, аспіранти мають можливість, використовуючи ресурс ОДАУ та зокрема програму «StrikePlagiarism» для перевірки відсотка унікальності. Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт для розгляду на засіданні кафедри, редакційної колегії, вченої ради структурного підрозділу, спеціалізованої ради. Для здійснення перевірки автор звертається з заявою на ім'я керівника структурного підрозділу, в якій дає згоду на перевірку своєї роботи та інформує керівника щодо результатів попередньої (самостійної) перевірки на плагіат. Задовільною вважається робота, яка досягла рівня оригінальності не менше 70 %, оригінальною рахується робота, що отримала результат в діапазоні від 85% до 100% унікальності. В ОДАУ створено комісію з питань запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та навчальних роботах, з метою розв'язання етичних конфліктів між членами університетської спільноти. Експертна група відмічає, що при спілкуванні в умовах онлайн-зустрічей гарант, НПП та здобувачі вищої освіти вказали, що їм не відомі випадки порушення академічної.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

Освітньо-наукова програма є збалансованою за загальними та спеціальними компетентностями, достатніми для формування нових ідей, вирішення комплексних проблем, оволодіння методологією педагогічної та наукової діяльності, а також проведення власних досліджень. Здобувачі третього рівня вищої освіти за ОНП мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію з орієнтацією на їх наукові інтереси. ОДАУ має розвинуту матеріально-технічну базу, яка дозволяє виконання дисертаційних досліджень за ОНП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» на достатньому рівні. Навчально-науковий інститут біотехнологій та аквакультури, на якому реалізовується ОНП, має висококваліфікований кадровий склад викладачів, які мають значні наукові здобутки та достатній професійний досвід. Здобувачі вищої освіти і академічний персонал мають доступ до інформаційних ресурсів для пошуку наукової інформації через бібліотеку, доступ до інформаційних ресурсів баз даних Scopus та Web of Science. Напрям досліджень наукових керівників корелює з науковою діяльністю здобувачів вищої освіти. Стандарти, процедури і політика дотримання академічної доброчесності чіткі та зрозумілі для всіх учасників освітнього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

У ході спілкування з науково-педагогічними працівниками та здобувачами експертною групою не виявлено суттєвих порушень. Однак, залучення здобувачів до міжнародних програм академічної мобільності знаходиться на початковому етапі реалізації. Не всі наукові керівники аспірантів та НПП, які забезпечують освітні компоненти, мають позитивний досвід участі у міжнародних проєктах, що, в свою чергу, послаблює рівень інтернаціоналізації ОНП. Наповненість освітніх компонентів глибинних фахових знань може бути деталізована.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

ОНП відповідає науковим інтересам аспірантів. Здобувачі третього рівня вищої освіти безпосередньо залучені до формування, перегляду і оновлення ОНП. Напрямки наукової діяльності керівників відповідають темам досліджень аспірантів. ОДАУ забезпечує регулярну апробацію наукових досліджень аспірантів через проведення конференцій, круглих столів, семінарів. Здобувачі ВО мають безкоштовний доступ до лабораторій, сучасного обладнання, наукових установ, бібліотеки, комп'ютерних класів. Здобувачі демонструють достатній рівень обізнаності щодо питань академічної доброчесності. Тому, враховуючи сильні сторони ОНП та недоліки, що не є суттєвими за підкритеріям 10.1., 10.3., 10.4 та 10.5, експертна група дійшла висновку, що освітня діяльність за цією програмою відповідає критерію 10 на рівні В.

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

При акредитації освітньої програми у Одеському державному аграрному університеті відчувалась атмосфера орієнтування на покращення освітнього процесу, розуміння необхідності контролю якості змісту і процесів освіти. Однак ЕГ зіштовхнулася із значними труднощами при роботі з відомостями самооцінювання: інколи відповіді, надані гарантом не були ревалентними питанням, на які треба було надавати пояснення; певна частина переходів за посиланнями не працювала чи відправляла на неіснуючу чи пусту сторінку, а інші посилання переводили на документи, в яких не було заявленої інформації. Це значно ускладнило роботу і частково знизило загальне враження.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Рейтинг ОДАУ.pdf</i>	YYDMH/byYOIVbaPKDi9T/ofB6K+4V1eAMKPDfs4s aKU=

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Васильєва Юлія Олександрівна

Члени експертної групи

Піщан Станіслав Григорович

Різник Анастасія Олександрівна